

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Programul Regiunea Centru

PRIORITATEA 1:

O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ

OS 1.3 Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

OS 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Acțiunea 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie sustenabilă

Intervenția 1.4.1. Investiții tehnologice în IMM-uri

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

Autoritate de Management Programul Regiunea Centru

www.adrcentru.ro | E-mail: office@adrcentru.ro

Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia

Nr.crt.	Elemente privind responsabili/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1	Elaborat	Ioan Levitchi Lucia Brabete Claudiu Gavrilă Doru Bădilă	Director Departament Expert monitorizare Expert Economic Expert economic		
3	Avizat	Adriana Mureșan	Director AM PR Centru		

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1. Preambul	5
1.2. Abrevieri	5
1.3. Glosar	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	11
2.1. Informații generale Program	11
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	11
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice-aplicabile	13
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	15
3.1. Tipul de apel	15
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	15
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	15
3.4. Rata de cofinanțare	15
3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	15
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	16
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	16
3.8. Indicatori	17
3.9. Rezultatele așteptate	21
3.10. Operațiune de importanță strategică	21
3.11. Investiții teritoriale integrate	21

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	21
3.13. Reguli privind ajutorul de stat.....	21
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	28
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	28
3.16. Principii orizontale.....	28
3.17..Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice.....	29
3.18. Caracterul durabil al proiectului.....	29
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	29
3.20. Teme secundare.....	30
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	30
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	32
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte	32
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	32
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	32
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor	32
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	33
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor.....	33
5.2. Eligibilitatea activităților	43
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	49
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	58
5.5. Quantumul cofinanțării acordate.....	58
5.6. Durata proiectului.....	58
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	59
6. INDICATORI DE ETAPĂ	64
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	65
7.1. Completarea formularului cererii	65
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	65
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	65
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii.....	65
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	67
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	68
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare	71
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	72
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	72

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	72
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	73
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	73
8.5. Aplicarea pragului de calitate.....	75
8.6. Aplicarea pragului de excelență.....	75
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.....	76
8.8. Contestatii	76
8.9. Contractarea proiectelor	78
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	81
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	82
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	83
11.1. Rapoartele de progres	83
11.2. Vizitele de monitorizare.....	83
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	84
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	87
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare.....	87
12.2. Mecanismul cererilor de plată	87
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare	88
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.....	88
12.5. Vizitele la fața locului	88
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	90
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	90
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	90
14. ANEXE.....	91

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai Priorității 1. **O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă / Acțiunii 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă / Intervenției 1.4.1 Investiții tehnologice în IMM** din cadrul Programului Regional (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, **cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.**

Va recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 1. **O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă / Acțiunii 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă / Intervenției 1.4.1 Investiții tehnologice în IMM** din cadrul Programului Regional (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să consultați periodic pagina de internet www.adrcentru.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa helpdesk@adrcentru.ro. Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://www.regiocentru.ro/fag/>

1.2. Abrevieri

A – Acțiune (ca parte a unei Priorități)

ACP – Autoritatea de Certificare și Plată

ADR C – Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

AM PR C – Autoritatea de Management pentru Programul Regional Centru

BS – Buget de stat

CAEN – Clasificarea activităților din economia națională

CE – Comisia Europeană

DNSH – Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)

ETF – Evaluare tehnică și financiară

EUR – Euro

IMM – Întreprinderi mici și mijlocii, microîntreprinderi

JOUE – Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

FEDR – Fondul European de Dezvoltare Regională

INS - Institutul Național pentru Statistică

MIPE – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

MFP – Ministerul Finanțelor Publice

ONRC – Oficiul Național al Registrului Comerțului

OS – Obiectiv specific

RIS3 – Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru

TFUE – Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene

UE – Uniunea Europeană

1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

- **Active corporale** reprezintă următoarele categorii:
  - construcții și instalații.
  - echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1 "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2 "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6 "Utilaje și instalații de transportat și ridicat", sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" enumerate în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare;
  - instalații și echipamente specifice pentru sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în întreprinderi;
- **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară, precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- **Ajutoare regionale** pentru investiții - ajutoarele regionale acordate pentru o investiție inițială sau pentru o investiție inițială în favoarea unei noi activități economice;
- **Solicitant** - IMM care depune o cerere de finanțare. Solicitanții ale căror cereri de finanțare sunt selectate pentru finanțare dobândesc calitatea de beneficiari;
- **Beneficiar** - IMM care solicită și care primește ajutor în cadrul prezentului apel, în baza unui contract de finanțare încheiat cu AMPR Centru 2021-2027, din cadrul ADR Centru;
- **Data acordării ajutorului** - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit

beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, respectiv data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;

- **Data plății ajutorului** - data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului
- **Demararea investiției** - începerea lucrărilor de construcții în cadrul investiției sau primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare dintre acestea survine mai întâi; cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, precum obținerea permiselor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor;
- **Intensitatea ajutorului** - valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor și a altor taxe.
- **Investiție inițială** - o investiție în active corporale și necorporale legată de demararea unei unități noi, extinderea capacității unei unități existente, diversificarea producției unei unități prin produse sau servicii care nu au fost produse anterior în unitate sau o schimbare fundamentală a procesului general de producție sau a procesului general de furnizare de servicii la care se referă investiția în unitatea existentă.
- **IMM** - întreprinderi așa cum sunt definite conform anexei 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
  - întreprindere mică - întreprindere care are minim 10 angajați și mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 10 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
  - întreprindere mijlocie - întreprindere care are minim 50 de angajați și mai puțin de 250 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală nu depășește 50 milioane euro și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 43 milioane euro, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014;
  - microîntreprindere - întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășește 2 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
- **Întreprindere unică** - un grup de întreprinderi legate în condițiile descrise mai jos:

Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

  - întreprinderea deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - întreprinderea are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

- întreprinderea are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- întreprinderea care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, o întreprindere unică.

- **Întreprindere aflată în dificultate** - o microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - în cazul unei societăți cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de mai puțin de trei ani¹), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE, iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar;
  - în cazul unei societăți în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altă decât un IMM care există de mai puțin de trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;
  - atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi;
  - atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;
- **Proiectele cu lucrări** reprezintă acele tipuri de investiții care implică lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente;

¹ Un IMM care există de mai puțin de trei ani nu va fi considerat a se afla în dificultate, cu excepția cazului în care aceasta face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi (art. 24 lit. b) din Comunicarea CE privind Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (2014/C 249/01); această prevedere se aplică regulamentelor și comunicărilor în domeniul ajutoarelor de stat și în alte domenii care interzic întreprinderilor aflate în dificultate să primească ajutor).

- **Proiectele fără lucrări** reprezintă investiții care includ doar dotări și/sau servicii fără lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente.
- **Protecția mediului** înseamnă orice acțiune menită să remedieze sau să prevină orice prejudiciu asupra mediului fizic sau a resurselor naturale rezultat din activitățile proprii ale unui beneficiar, să reducă riscul unor astfel de prejudicii sau să conducă la o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsuri de economisire a energiei și utilizarea de surse regenerabile de energie;
- **Valoarea ajustată a ajutoarelor** înseamnă valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei: valoarea maximă a ajutoarelor = $R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$, unde: R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona în cauză, cu excepția intensității majorate a ajutoarelor pentru IMM-uri, A reprezintă partea din costurile inițiale eligibile egală cu 55 de milioane EUR, B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 55 de milioane EUR și 110 de milioane EUR, iar C este partea din costurile eligibile de peste 110 de milioane EUR;
- **Proiect mare de investiții** înseamnă o investiție inițială cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane EUR, calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului.
- **Procese de producție ecologice** înseamnă orice formă de activitate, inclusiv procese de producție, sau servicii, precum și metode de gestionare și de derulare a activităților economice, care au ca rezultat sau au ca scop îmbunătățirea semnificativă a protecției mediului și reducerea semnificativă a efectelor poluării asupra mediului;
- **Utilizarea eficientă a resurselor** înseamnă reducerea cantității de factori de producție necesari pentru producerea unei unități de producție sau înlocuirea factorilor de producție primari cu factori de producție secundari
- **Reutilizare** înseamnă orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute;
- **Pregătirea pentru reutilizare** înseamnă operațiunile de valorificare prin verificare, curățare sau reparare, prin care produsele sau componentele produselor care au devenit deșeuri sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără nicio altă operațiune de pre-tratare
- **Reciclare** înseamnă orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a își îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include reprocesarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și reprocesarea în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de rambleiere;
- **Digitalizare** înseamnă adoptarea de tehnologii utilizate de dispozitive și/sau sisteme electronice care permit sporirea funcționalității produselor, dezvoltarea de servicii online, modernizarea proceselor sau migrarea la modele de afaceri bazate pe dezintermedierea producției de bunuri și a prestării de servicii, generând în cele din urmă un impact transformator;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

- **Pregătire pentru soluții inteligente** înseamnă capacitatea clădirilor (sau a unităților unei clădiri) de a-și adapta funcționarea la nevoile ocupantului, inclusiv optimizarea eficienței energetice și a performanței globale, și de a-și adapta funcționarea ca reacție la semnalele rețelei;

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

OP. 1	<i>O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale</i>
--------------	--

Una din nevoile majore ale IMM-urilor din Regiunea Centru este creșterea gradului de modernizare și extinderea inovării. Deși există interes real pentru inovarea și modernizarea proceselor de producție, precum și a produselor și serviciilor oferite, capacitățile financiare și organizatorice ale acestor companii sunt insuficiente pentru a le asigura accesul dorit la cele mai performante tehnologii.

Valoarea foarte scăzută a cheltuielilor de inovare a IMM în Regiunea Centru arată necesitatea de susținere a investițiilor în IMM, iar în lipsa susținerii pentru difuzarea inovării în companii va fi mult încetinită. IMM sunt defavorizate față de companiile mari în accesul la resurse pentru modernizare tehnologică și adoptarea de tehnologii avansate. Fără o susținere publică, nivelul de competitivitate al IMM regionale va fi erodat rapid prin adâncirea diferențelor tehnologice, ceea ce va afecta fundamental gradul de dezvoltare al regiunii.

De asemenea, în ce privește IMM, Raportul de țară din 2020 privind România identifică creșterea rapidă a costului cu forța de muncă drept o amenințare la adresa competitivității, la care se adaugă și lipsa îmbunătățirilor în ceea ce privește abilitățile forței de muncă, criza de talente și personal calificat afectând, în primul rând, IMM. Conform Raportului de țară, firmele autohtone sunt, în medie, mai mici, mai puțin productive și mai puțin inovative decât companiile mari, în majoritate cu capital străin. Firmele mici tind să investească mai puțin în noi tehnologii, chiar și în sectoarele knowledge intensive, utilizarea roboților, spre exemplu, fiind de 5 ori mai scăzută decât în firmele mari.

Având în vedere orientarea industrială a Regiunii Centru, precum și faptul că aproape 90% din companiile din regiune sunt IMM, creșterea competitivității acestui segment economic este esențială. Nevoile IMM țin, mai ales, de accesul la resurse pentru investiții, ele fiind într-o poziție de inferioritate față de întreprinderile mari. Din 2010 până în 2019, productivitatea muncii din

Regiunea Centru a crescut de la 28,67% la 42,08% din media UE (date EUROSTAT, PIB/total angajați), dar încă diferența față de media UE este semnificativă, ceea ce justifică impulsionarea creșterii competitivității pentru IMM-uri. În special în sectorul industrial, dar nu numai, adoptarea noilor tehnologii este, pentru IMM, răspunsul optim la tensionarea pieței muncii din Regiune și singurul instrument cu care pot contracara absorbția forței de muncă din piață de către companiile mari, cu care nu pot concura în termeni de salarizare la aceeași intensitate a utilizării forței de muncă pe unitatea de produs. Prin orientarea acestui interes spre cele mai noi tehnologii efectul în economia regională se va maximiza. Susținerea competitivității IMM prin investiții, va contribui la avansarea în lanțurile valorice, alimentând și procesul de inovare în condițiile în care, conform RIS3 Centru, achiziția de tehnologie este un important driver al achiziției de cunoaștere.

OS 1.3	<i>Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</i>
---------------	---

În cadrul OS 1.3, PR Centru pornește de la premisa că suprimarea susținerii investițiilor, în special în tehnologie, pentru IMM poate determina o pierdere semnificativă de competitivitate. În ultimii 10 ani, conform rapoartelor RIS, investițiile IMM regionale în echipamente și tehnologii sau achiziția de patente și licențe au scăzut de la 116,18 % la 36,42% față de media UE din 2011. Această evoluție este corelată cu scăderea de la 108,4% la 27,14%, în aceeași perioadă, a veniturilor din vânzarea de produse noi pentru piață sau pentru firmă. În lipsa unei intervenții, tendința de scădere se va menține, cu impact semnificativ în special asupra IMM-urilor, defavorizate față de companiile mari în accesul la resurse, în special financiare, pentru modernizare tehnologică. Fără o susținere publică, nivelul de competitivitate al IMM regionale va fi erodat accelerat prin adâncirea diferențelor tehnologice, ceea ce va afecta nivelul de dezvoltare al regiunii.

OS 1.4	<i>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</i>
---------------	--

Acest obiectiv specific se regăsește în Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, prin intervenții complementare, și are rolul de a genera valoare adăugată pentru proiectele finanțate în principal prin OS 1.3 Complementaritatea este prevăzută să valorifice, în primul rând, investiția în active ca vector de catalizare a achiziției de cunoaștere, accentuând componenta soft a transferului de cunoaștere care se realizează odată cu transferul de tehnologie. Solicitanții au posibilitatea de a prevedea în proiect activități de instruire specifică a angajaților. În special în ce privește OS 1.3, componenta de instruire specializată susținută prin OS 1.4 complementar investițiilor este necesară pentru a facilita accesul la cele mai noi tehnologii și a răspunde lipsei de competențe atât în interiorul organizațiilor cât și în piață.

Prioritatea 1	<i>O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă</i>
----------------------	--

Prioritatea 1 se implementează în cadrul Obiectivului de Politica 1 al UE, O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale ce își propune valorificarea potențialului inovativ existent în domeniile RIS3, prin sprijinirea structurilor de CDI și TT care să permită inovarea și transferul de tehnologie către firme, susținerea întregului ciclu de inovare la nivel de întreprindere și modernizarea industrială la nivelul IMM coroborat cu susținerea structurilor de sprijinire a afacerilor. FEDR oferă sprijin pentru investiții productive în IMM-uri, în sensul de investiții în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de bunuri și servicii, contribuind, astfel, la creșterea brută de capital și la crearea și menținerea locurilor de muncă.

Acțiunea 1.4.	<i>Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă</i>
----------------------	--

Intervenția 1.4.1.	<i>Investiții tehnologice în IMM</i>
---------------------------	---

Această intervenție se adresează nevoii IMM de acces la cele mai noi tehnologii și de sprijin în vederea achiziționării și operaționalizării acestora. Sprijinul acordat IMM-urilor are un impact potențial ridicat și se concentrează pe susținerea creșterii IMM-urilor dinamice, cu orientarea spre sectoarele de specializare inteligentă, facilitând ascensiunea regiunii Centru în cadrul lanțului economic. FEDR oferă sprijin pentru investiții productive în IMM-uri, în sensul de investiții în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de bunuri și servicii, contribuind, astfel, la creșterea brută de capital și la crearea și menținerea locurilor de muncă.

Scopul operațiunii este susținerea dezvoltării și modernizarea tehnologică a IMM-urilor în Regiunea Centru, active în sectoarele regionale de specializare inteligentă.

Ca obiectiv specific, prezenta intervenție își propune să finanțeze creșterea capacităților tehnologice, ceea ce va conduce la o îmbunătățire semnificativă a capacităților tehnice, industriale sau organizaționale de a gestiona dezvoltarea de produse sau servicii. Un alt obiectiv specific este orientat spre susținerea achiziției de competențe prin accesarea de programe de formare specifice pentru personalul implicat în operaționalizarea investiției finanțate prin proiect.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Acțiunile susținute prin prezentul apel de proiecte contribuie la implementarea următoarelor documente strategice:

- Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027, disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/ssi-centru-consolidata/>
- Strategia privind Tranziția Industrială în România, documentul de poziție fiind disponibil la https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan_tranz_industriala_rev2-iun-2021.pdf
- COM(2020) 98 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un nou Plan de acțiune privind economia circulară pentru o Europă mai curată și mai competitivă
- C(2022) 481 final - Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul de proiecte este de tip competitiv, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim 50 de puncte, să nu fi fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare).

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte, sprijinul se va acorda sub formă de grant.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestui apel este de **81.016.706 euro**, din care sprijin FEDR **68.864.200 euro** și **12.152.506 euro** finanțare de la bugetul de stat.

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul inforeuro valabil în luna august 2023, 1 euro- 4,9308 lei. Contractarea proiectelor depuse în cadrul prezentului apel se realizează în limita fondurilor disponibile.

Din bugetul total al apelului, suma de **18.116.088 euro FEDR + 3.196.957 euro (BS) = 21.313.045 euro** este alocată acțiunilor privind **sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri**.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

3.4. Rata de cofinanțare

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile după cum urmează:

- Pentru cheltuielile eligibile finanțate prin ajutor de stat regional

	Intensitatea maximă a ajutorului de stat (%)					
Tip IMM	Alba	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu
Micro / Mică	70	60	60	60	70	60
Mijlocie	60	50	50	50	60	50

Pentru cheltuielile eligibile finanțate prin ajutor de minimis, în cadrul acestui apel de proiecte intensitatea ajutorului de minimis este de 100%.

3.5. Zona/zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban sau rural în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, și mediul urban în cazul microîntreprinderilor.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Acest apel aferent intervenției 1.4.1. Investiții tehnologice în IMM se adresează nevoii IMM de acces la cele mai noi tehnologii și de sprijin în vederea achiziționării și operaționalizării acestora. Sprijinul acordat IMM-urilor are un impact potențial ridicat și se concentrează pe susținerea creșterii IMM-urilor dinamice, cu orientarea spre sectoarele de specializare inteligentă, facilitând ascensiunea regiunii Centru în cadrul lanțului economic.

Scopul este susținerea dezvoltării și modernizarea tehnologică a IMM-urilor în Regiunea Centru, active în sectoarele regionale de specializare inteligentă.

Prezenta intervenție își propune să finanțeze creșterea capacităților tehnologice, ceea ce va conduce la o îmbunătățire semnificativă a capacităților tehnice, industriale sau organizaționale de a gestiona dezvoltarea de produse sau servicii. Un alt obiectiv este orientat spre susținerea achiziției de competențe prin accesarea de programe de formare specifice pentru personalul implicat în operaționalizarea investiției finanțate prin proiect.

Sunt sprijinite proiecte care realizează o investiție inițială în Regiunea Centru, prin:

- Construcția, extinderea sau modernizarea spațiilor de producție sau prestare de servicii
- Dotarea cu echipamente, tehnologii, utilaje, inclusiv tehnologii inovative, și investiții în spațiile de producție/prestare servicii aferente, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice ale IMM-urilor;
- integrarea de noi tehnologii în procesele de producție, precum IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, micro/nanoelectronică, nanotehnologii, fonică, materialele avansate, biotehnologia industrială și tehnologiile de fabricare avansa-te, etc;
- integrarea de noi tehnologii în scopul îmbunătățirii serviciilor;
- adoptarea și utilizarea de tehnici avansate de producție

16

În cadrul investiției inițiale și în legătură directă cu aceasta, se pot finanța activități destinate susținerii proceselor de producție ecologice și utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri.

Accesorii investiției inițiale se pot susține în cadrul proiectelor acțiuni precum instruirea angajaților, accesul la servicii de consultanță, de proiectare și asistență tehnică destinate pregătirii și implementării proiectelor, certificarea produselor, serviciilor, proceselor, sistemelor de management, activități transnaționale de cooperare, integrare în rețele și schimburi de bune practici referitoare la procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri (doar pentru proiectele care prevăd investiții de acest tip), activitățile de publicitate și informare aferente proiectului și audit financiar extern al proiectului.

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalul grup țintă este reprezentat de întreprinderi din Regiunea Centru – microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii. În subsidiar, un grup țintă suplimentar este reprezentat de angajații companiilor susținute.

3.8. Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

Indicatorii de realizare sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. Indicatorii de realizare sunt monitorizați la nivel de program și la nivel de proiect. În cazul prezentului apel, indicatorii de realizare vizați sunt:

Indicatori de program: Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	78
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	78
RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenoriat	Număr întreprinderi	0	78

Indicatori de proiect

17

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin PI 1 OS.1.3 și OS.1.4 din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin	Număr întreprinderi	0	1
RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	0	1
RCO 101	Întreprinderi care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și pentru antreprenoriat	Număr întreprinderi	0	≤ 1

3.8.2. Indicatori de rezultat

Indicatori de rezultat sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite. Indicatorii de rezultat sunt monitorizați la nivel de program și la nivel de proiect. În cazul prezentului apel, indicatorii de rezultat vizați sunt:

Indicatori de program: Sunt indicatorii care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al PR Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Număr de angajați cu normă întreagă echivalent anual	0	390
RCR 19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	Număr întreprinderi	0	78
RCR 25	IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat	Număr întreprinderi	0	78
RCR 98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Număr angajați	0	780

Indicatori de proiect

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin PI 1 OS.1.3 și OS.1.4 din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Număr de angajați cu normă întreagă echivalent anual	0	Nr. de locuri de muncă nou create prin proiect ≥ 0
RCR 19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	Număr întreprinderi	0	≤ 1
RCR 25	IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat	Număr întreprinderi	0	≤ 1
RCR 98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor	Număr angajați	0	Număr de angajați care finalizează

	pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)			programe de formare a competențelor ≥ 0
--	--	--	--	--

Indicatorii de proiect trebuie să contribuie la îndeplinirea indicatorilor de program pentru Programul Regiunea Centru 2021-2027. Fiecare proiect va selecta, în mod obligatoriu, indicatorul RCO 01 și RCO 02. Valoarea care va fi înscrisă la acești indicatori este "1"

- În cazul în care proiectele prevăd activități privind instruirea angajaților, vor fi selectați și indicatorii RCO 101 (unde valoarea țintă este 1) și RCR 98 (unde valoarea țintă este egală cu numărul de persoane care este prevăzut să finalizeze instruirii sau activități pentru dezvoltarea competențelor sau abilităților cu sprijin din proiect).
- În cazul în care proiectele prevăd înființarea de noi locuri de muncă, va fi selectat și indicatorul RCR 01 (valoarea țintă fiind egală cu numărul de noi locuri de muncă care vor fi create prin proiect în entitatea sprijinită)
- În cazul în care, prin proiect, este asumat ca obiectiv creșterea cifrei de afaceri, va fi selectat și indicatorul RCR 19 (unde valoarea țintă este 1)
- În cazul în care prin proiect, este asumat ca obiectiv creșterea valorii adăugate / angajat, va fi selectat și indicatorul RCR 25 (unde valoarea țintă este 1)

ATENȚIE! Se va avea în vedere contribuția la atingerea țintei de program, prin creșterea valorii de referință pentru cel puțin unul din indicatorii RCR 01, RCR 19 și RCR 25, a cărui îndeplinire va face obiectul monitorizării pe perioada de implementare și durabilitate a proiectului.

Informații despre indicatorii de realizare și rezultat

Indicatori de realizare

- RCO 01 – Măsurarea indicatorului se realizează la finalizarea investiției susținute
- RCO 02 – Măsurarea indicatorului se realizează la finalizarea investiției susținute
- RCO 101 – Indicatorul se măsoară după finalizarea activității de dezvoltare de abilități.

Indicatori de rezultat:

- RCR 01 – indicatorul se măsoară la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul, ca diferență față de ENI-urile anuale completate înainte de începerea proiectului. Se ia în considerare numărul de locuri de muncă exprimate în echivalenți medii cu normă întreagă (ENI), creați în linia de activitate susținută de proiect. Noile posturi trebuie să fie ocupate și pot fi cu normă întreagă, cu normă parțială sau sezoniere.

Pozițiile vacante nu sunt luate în considerare. Indicatorul este calculat ca diferența dintre ENI-urile anuale completate înainte de începerea proiectului și la un an după finalizarea proiectului. ENI anual este definit ca raportul dintre orele de lucru efectiv lucrate pe parcursul unui an calendaristic împărțit la numărul total de ore lucrate convențional în aceeași perioadă de către o persoană sau un grup. Prin convenție, o persoană nu poate efectua mai mult de un ENI anual. Pentru calculul ENI anual se folosește numărul de ore de lucru normative/ statutare pe an în România de 40 ore/ săptămână timp de 52 săptămâni. În calculul ENI se iau în calcul zilele lucrate și zilele de concediu legal (toate tipurile de concediu plătit la care dă dreptul legislația în vigoare), dar nu se iau în calcul zilele de concediu fără plată, zile în care se consideră raportul de muncă suspendat. Calculul se efectuează atât pentru angajații cu normă întreagă, cât și pentru salariații cu normă parțială. Orele suplimentare efectuate de persoanele angajate cu normă întreagă nu se contabilizează pentru raportarea indicatorului, deoarece o persoană nu poate efectua mai mult de un ENI anual. Pentru persoanele angajate cu normă parțială efectuarea de ore suplimentare este interzisă de Codul Muncii, art. 105, pentru contractele de muncă cu timp parțial. **Formula: ENI anual= Σ număr ore lucrate în entitatea sprijinită în timpul unui an (incluzând și 8h pentru fiecare zi de concediu legal dacă este cazul) / (52 săptămâni* 40 ore/săptămână)**

- RCR 19 – Indicatorul se măsoară la finalul anului fiscal care urmează anului în care a fost finalizat proiectul. Indicatorul numără întreprinderile pentru care cifra de afaceri anuală pentru anul fiscal următor anului în care este finalizat proiectul este cel puțin egală cu cifra de afaceri din anul anterior anului în care a fost demarat proiectul. Pentru firmele care nu au avut cifra de afaceri sau a căror cifră de afaceri a scăzut înainte de demararea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri aferentă anului fiscal ce urmează anului de finalizare a proiectului trebuie să fie de minim 2%. Cifra de afaceri a întreprinderii include sumele facturate de întreprindere în timpul perioadei de referință (un an) și corespunde cu vânzările de bunuri și servicii pe piață, la terțe părți
- RCR 25 – se măsoară la finalul anului fiscal următor anului în care a fost finalizată implementarea proiectului. Indicatorul numără întreprinderile pentru care valoarea adăugată pe angajat pentru anul fiscal după anul finalizării investiției este cu cel puțin 2% mai mare decât valoarea adăugată per angajat în anul anterior începerii proiectului. Valoarea adăugată totală este măsurată la costul factorului ca venitul brut din activitățile de operare după ajustarea subvențiilor pentru operațiuni și impozitele indirecte. Valoarea adăugată pe angajat este calculată ca raportul dintre valoarea adăugată totală și ENI-urile anuale angajate în anul respectiv. Formula de calcul este: **Valoarea adăugată totală / salariat = $[(\text{cont } 707 - \text{cont } 607) + (\text{cont } 701 - \text{cont } 706 + \text{cont } 708) + (+/-\text{cont } 711) + (\text{cont } 721 + \text{cont } 722)] - [(\text{grupa } 60 - \text{cont } 607) + \text{grupa } 61 + (\text{grupa } 62 - 621)] + \text{cont } 7411 - \text{grupa } 63 - (\text{grupa } 64 + \text{cont } 621) / \text{ENI anual}$** . Pentru calculul ENI anual, se aplică formula de la RCR 01 de mai sus.
- RCR 98 – Valoarea realizată se măsoară începând cu momentul finalizării activității pentru dezvoltarea de competențe pentru cel puțin un angajat din cadrul întreprinderii sprijinite, până la finalizarea proiectului. Tipurile de abilități includ următoarele:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul.

3.9. Rezultatele așteptate

În conformitate cu țintele de indicatori stabilite, în urma implementării proiectelor, se așteaptă crearea a 390 noi locuri de muncă în entitățile care beneficiază de sprijin, contorizarea a 78 întreprinderi cu cifră de afaceri crescută și tot atâtor IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat.

De asemenea, se așteaptă ca 780 de angajați din IMM-urile sprijinite să finalizeze programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

În cadrul acestui apel de proiecte, se acordă următoarele categorii de ajutor de stat:

- ajutor de stat regional pentru investiții
- ajutor de minimis

În cadrul prezentului apel de proiecte se aplică schema de ajutor de stat și de minimis aprobată prin Dispoziția Directorului general al ADR Centru nr. nr. 189/2023, disponibilă la adresa: <https://www.regiocentru.ro/scheme-de-ajutor-de-stat-si-minimis/>.

Proiectul propus în cererea de finanțare trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale, finanțabile prin ajutor de stat regional (construire, extindere, dotare spații de producție/servicii).

Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale finanțabile prin ajutor de stat regional și a investițiilor finanțabile prin ajutor de minimis.

Regulile și principiile specifice de acordare a fiecăruia dintre cele două tipuri de ajutor de stat sunt detaliate mai jos.

Ajutorul de stat

În termeni generali, ajutorul de stat înseamnă orice ajutor (indiferent de forma sa) acordat unor anumite întreprinderi (entități care desfășoară activități economice²) de către autoritățile publice. În măsura în care acest tip de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acesta nu este compatibil cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții³ și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile. Ajutorul de stat regional, care are scopul de a sprijini dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă, face parte din aceste categorii exceptate.

Ajutorul de stat regional

În aplicarea prezentului ghid, ajutorul de stat regional pentru investiții (denumit în continuare, "ajutor regional") reprezintă ajutorul regional acordat pentru o investiție inițială.

Investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, înseamnă o investiție în active corporale și necorporale legată de:

- **crearea unei unități noi.** De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării activității vizate prin proiect. Poate fi considerată investiție inițială legată de crearea unei noi unități inclusiv investiția ce constă în reconversia unui imobil existent în scopul demarării unei noi activități.

Unitatea nou creată trebuie să fie autonomă, respectiv să nu constituie o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente.

- **extinderea capacității unei unități existente.** Ca urmare a investiției, unitatea existentă este pusă într-o situație în care poate produce mai mult, din cel puțin unul din produsele deja realizate în unitate, fără ca procesul general de producție să fie fundamental schimbat.

Extinderea capacității de producție/prestare servicii presupune menținerea sortimentăției și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției.

² Orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață constituie o activitate economică

³ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, cu modificările ulterioare, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) prevede dispoziții specifice care definesc condițiile în care ajutoarele având ca obiectiv dezvoltare regională sunt compatibile cu piața comună și scutite de notificare.

- **diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate.** Diversificarea producției presupune că noile produse/servicii se adaugă gamei sortimentale deja fabricate/prestate.

Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu. Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou). Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de cel puțin 3 ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate.

Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea).

Verificarea respectării condiției, la depunerea cererii de finanțare, se va face prin raportare la exercițiul financiar anterior depunerii proiectului.

Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).

În cazul investițiilor inițiale care conduc atât la extinderea capacității, cât și la diversificarea producției unei unități existente, condiția de mai sus este aplicabilă doar componentei din proiect ce vizează diversificarea unității.

23

- **schimbare fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente**

Investiția inițială sub forma unei schimbări fundamentale a procesului general de producție înseamnă implementarea unei inovări de proces fundamentale. Simpla înlocuire a echipamentelor fără a opera această modificare fundamentală a procesului constituie o investiție de înlocuire care nu este eligibilă pentru ajutor regional. De asemenea, înlocuirea echipamentelor cu altele, mai performante, va fi considerată tot investiție de înlocuire, neeligibilă, cu excepția cazului în care determină schimbarea fundamentală a procesului general de producție în unitatea respectivă.

Ajutorul regional poate fi acordat, în baza Regulamentului (UE) 651/2014, cu modificările ulterioare, doar dacă este îndeplinită condiția privind existența efectului stimulat. **Se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă beneficiarul a depus o cerere de finanțare înainte de demararea investiției.**

Demararea investiției înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. Achiziția unui teren pe care există construcții/structuri construite poate fi asimilată cumpărării de terenuri, caz în care această acțiune nu este considerată "demarare a lucrărilor". Însă, toate lucrările care constau în restructurarea și adaptarea clădirilor și terenurilor în vederea realizării proiectului de investiție finanțat prin ajutor de stat vor fi considerate ca reprezentând "demararea lucrărilor", în sensul definiției de mai sus.

În principiu, în cazul în care o întreprindere are nevoie de un ajutor de stat pentru a realiza un proiect specific, aceasta nu ar trebui, din rațiuni economice, să demareze realizarea proiectului înainte de a-și asigura sursele de finanțare. Cu titlu de exemplu, în cazul în care lucrările de construire a unui imobil, în vederea desfășurării unei anumite activități, au fost demarate înainte de depunerea unei cereri de finanțare, un ajutor regional pentru finalizarea lucrărilor de construire și/sau dotarea imobilului cu echipamente specifice respectivei activități nu ar îndeplini condiția privind existența efectului stimulat.

Ca regulă generală, investițiile care constau în simpla înlocuire a unor active nu sunt eligibile pentru acordarea unui ajutor regional pentru investiții. "Simpla înlocuire" are în vedere situațiile care nu presupun concomitent și atingerea criteriilor relevante enumerate de definiția investiției inițiale, respectiv investiții legate de extinderea capacității unei unități existente sau diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate anterior în unitate. Atunci când înlocuirea activelor individuale se face în scopul extinderii capacității unei unități existente, numai investiția direct legată de extinderea capacității poate fi considerată eligibilă pentru ajutor regional. În cazul în care înlocuirea activelor se face în scopul diversificării producției unei unități existente, situația este similară: numai activele referitoare la noul produs adăugat la gama existentă de produse realizate de unitate pot fi considerate eligibile pentru ajutor regional.

În contextul definirii investiției inițiale, "unitate" are înțelesul de "unitate de producție/prestare servicii", nu de entitate juridică. Unitatea este orice loc fix, de afaceri sau de investiție, care servește activității unei întreprinderi. Unitatea individuală trebuie să fie autonomă, să nu se bazeze pe resurse tehnice comune cu o unitate existentă și să nu fie doar o extindere simplă a capacității de producție a unei unități existente. O unitate ar trebui să fie separată spațial, organizațional și funcțional și să fie caracterizată printr-un grad ridicat de autonomie.

Ajutorul regional nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.

Această prevedere se aplică la nivel de "grup" (în cazul în care beneficiarul face parte dintr-un grup de firme, i.e. grup de întreprinderi legate, în conformitate cu prevederile Legii 346/2004).

Ajutorul regional acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Ajutorul regional se acordă în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Comisia Europeană pentru perioada 2021-2027, pentru acest tip de ajutor.

Astfel, valoarea maximă a finanțării nerambursabile ce poate fi solicitată și acordată se determină aplicând, la valoarea cheltuielilor eligibile, intensitatea maximă a ajutorului, aplicabilă categoriei IMM și județului în care se implementează proiectul, conform tabelului de mai jos.

Intensitatea maximă a ajutorului de stat

	Intensitatea maximă a ajutorului de stat (%)					
Tip IMM	Alba	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu
Micro / Mică	70	60	60	60	70	60
Mijlocie	60	50	50	50	60	50

În cazul în care solicitantul ajutorului (la nivel de grup) a beneficiat de ajutor de stat regional pentru o investiție demarată în același județ, în ultimii trei ani, se consideră că aceste investiții fac parte dintr-un proiect unic de investiții. În cazul în care un astfel de proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu trebuie să depășească valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

Un proiect unic de investiții nu poate fi divizat în mai multe subproiecte în scopul de a beneficia de ajutor de stat în valoare mai mare decât valoarea maximă prevăzută pentru proiectele mari de investiții.

Ajutorul de minimis

Toate ajutoarele de minimis acordate în cadrul acestui apel iau forma finanțării nerambursabile și se supun Regulamentului Comisiei Europene nr. 1407/2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (Regulamentul de minimis) cu modificările și completările ulterioare.

Regulile de acordare a ajutoarelor de minimis

Valoarea ajutorului

- Valoarea maximă a ajutorului, în regim de minimis, ce poate fi acordată unei întreprinderi unice (a se vedea mai jos), din fonduri publice, pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) este de 200.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului.
- Dacă, pe lângă domeniul de activitate în care se realizează investiția propusă prin cererea de finanțare, întreprinderea solicitantă desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN), dintre care unele sunt excluse din aria de aplicare a Regulamentului de minimis și/sau a Schemei de ajutor de stat și de minimis aplicabile acestui apel, ori plafonul aplicabil acestor domenii este mai mic de 200.000 euro⁴, atunci acestei întreprinderi i se poate aplica plafonul de 200.000 euro doar cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau distincția între costuri, și cu condiția ca, de finanțarea primită, să nu beneficieze în activitățile desfășurate în

⁴ În cazul întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost, plafonul este de 100.000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali consecutivi

domeniile excluse ori cărora li se aplică un plafon mai mic. Acest aspect este inclus în Declarația unică, depusă odată cu cererea de finanțare.

Întreprinderea unică

- În sensul Regulamentului de minimis, întreprinderea unică reprezintă un grup de întreprinderi legate.
- Plafonul de minimis (200.000 euro) se aplică întreprinderii unice, adică grupului de întreprinderi legate (din care întreprinderea solicitantă face parte), și nu fiecărei întreprinderi în parte.
- Întreprinderea unică (grupul de întreprinderi legate) include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
  - întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
  - întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
  - întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Astfel, dacă întreprinderile A și B sunt legate (spre exemplu, A deține peste 50% din părțile sociale ale lui B), atunci A și B împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, o întreprindere unică. Astfel, dacă întreprinderea A este legată cu întreprinderea B, iar B este, la rândul ei, legată de întreprinderea C, atunci toate cele 3 întreprinderi constituie o întreprindere unică și împreună vor putea beneficia de 200.000 euro (nu fiecare în parte de câte 200.000 euro).

- La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar legăturile stabilite între solicitant și alte întreprinderi - persoane juridice, respectiv orice entități care desfășoară activitate economică, înregistrate conform normelor în vigoare. Astfel, dacă întreprinderea A este deținută în proporție de 55% de o persoană fizică autorizată (PFA), atunci A și PFA formează o întreprindere unică.

Legăturile stabilite prin intermediul unei persoane fizice, sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord (a se vedea Legea 346/2004 – Art. 4⁴ alin 4) trebuie luate în calcul DOAR la încadrarea solicitantului în categoria IMM – a se vedea secțiunea 5.1 "Eligibilitatea solicitanților și a partenerilor".

Astfel, dacă întreprinderea A (solicitant) și B sunt considerate legate prin intermediul persoanei fizice X, pentru verificarea încadrării lui A în categoria IMM-urilor, la datele întreprinderii A se vor adăuga în totalitate datele (numărul mediu de salariați și cifra de afaceri sau valoarea

activelor) înregistrate de B. Pe de altă parte, în ceea ce privește acordarea și cumularea ajutorului de minimis, A și B nu vor fi considerate ca formând o întreprindere unică.

Cumulul ajutoarelor

- Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu prezentul Ghid pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general, în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Acestea pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu alte regulamente de minimis, în limita plafonului relevant.
- Plafonul de minimis (200.000 euro) se va reduce cu toate ajutoarele în regim de minimis, cumulate, de care a beneficiat întreprinderea unică pe parcursul ultimilor 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare.

Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare de minimis:

- primite de întreprinderea solicitantă
- primite de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică (grupul de întreprinderi legate)
- Dacă solicitantul este o întreprindere înființată ca urmare a fuzionării prin contopire a două sau mai multor întreprinderi sau al achizițiilor, se vor cumula toate ajutoarele de minimis primite, în perioada celor 3 ani fiscali consecutivi, de fiecare din întreprinderile care au fuzionat. Același principiu se aplică în cazul unei întreprinderi care a fuzionat cu alte întreprinderi, prin absorbirea acestora
- În cazul divizării unei întreprinderi, ajutorul de minimis primit înainte de divizare se va aloca/ atribui acelei întreprinderi care a beneficiat/ beneficiază de el, aceasta fiind, în principiu, cea care a preluat activitatea (activitățile) pentru care a fost acordat ajutorul de minimis. Dacă această alocare nu poate fi făcută, ajutorul de minimis va fi atribuit în mod proporțional în funcție de valoarea capitalurilor noilor întreprinderi, la data divizării.
- Cumularea ajutoarelor primite în regim de minimis se face indiferent de:
  - Sursa ajutoarelor (e.g. buget de stat, buget local, fonduri europene)
  - Forma ajutoarelor (e.g. finanțare nerambursabilă, scutiri de la plata unor taxe, garanții, facilități privind creditele primite, dobânzi subvenționate, garanții bancare)
- Solicitantul va completa și semna Declarația pe propria răspundere (Anexa 11) în care va menționa informațiile referitoare la ajutoarele de minimis primite în ultimii 2 ani fiscali anteriori datei de depunere a cererii de finanțare, precum și în anul fiscal curent, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare.
- Dacă valoarea în euro a unui ajutor de minimis ori modalitatea de determinare a acesteia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul de minimis. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).
- Ajutoarele de minimis nu se cumulează cu ajutoarele de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare

prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru sau nu sunt legate de costuri eligibile specifice pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.

- În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim menționat la alineatul (3), întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de ajutor de minimis în baza prezentei scheme doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon⁵.
- Pentru calculul plafonului de minimis, în conformitate cu art. 3 alin. 2⁶ din Regulamentul 1407/2013, se cumulează doar ajutoarele de minimis acordate unei întreprinderi unice, pe teritoriul României.

Data acordării ajutorului de minimis

- Ajutoarele de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

În cazul Programului "Regiunea Centru" data acordării ajutorului este data la care intră în vigoare contractul de finanțare aferent proiectului propus prin cererea de finanțare, indiferent de momentul efectuării plăților/rambursărilor efective.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

⁵ A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115>

⁶ Pentru fiecare stat membru, valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși suma de 200 000 EUR pe durata a trei exerciții financiare.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>, privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- "Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile" disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului ”Regiunea Centru”

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- Panouri/plăci permanente: se vor amplasa în cazul proiectelor finanțate din Programul Regiunea Centru a căror valoare totală depășește 500.000 EUR, care implică investiții fizice (ex. infrastructură de transport, lucrări de construcții, reabilitare, modernizare, extindere, etc.) sau achiziționarea de echipamente. Beneficiarii pot alege să monteze fie panouri permanente, fie plăci permanente.
- Afișe/Afisaj electronic - în cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 euro sau prin care nu se achiziționează echipamente și nu se realizează investiții fizice, se va expune cel puțin unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent.
- Autocolante/plăcuțe: În cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR dar în cadrul cărora sunt achiziționate echipamente se vor utiliza autocolante/plăcuțe, în funcție de materialul din care este confecționat echipamentul/utilajul/mijlocul de transport. Beneficiarul va avea în vedere faptul că autocolantele/plăcuțele se vor aplica pe mijloacele fixe în cadrul proiectului care au o valoare de achiziție mai mare sau egală cu 5.000 lei fără TVA.
- Site oficial și cont social media: afișarea pe site-ul oficial și/sau pe contul/conturile de social media al beneficiarului (dacă există un astfel de site/pagină), a unei descrieri a proiectului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea UE.
- Comunicate/Anunțuri de presă: Beneficiarul va publica un comunicat/anunț de presă la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru public.

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare – Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe www.fonduri-ue.ro, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Codul aferent prezentului apel de proiecte este: **PRC/110/PRC_P1/OP1**

Data deschidere apel de proiecte: **29.08.2023**

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: **12.10.2023, ora 12.00.**

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: **12.12.2023, ora 12.00.**

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MYSMIS 2021 / SMIS2021+ disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant, după caz, începând cu data depunerii cererii de finanțare, în etapa de contractare, precum și pe perioada de implementare și de durabilitate a contractelor de finanțare, în condițiile stipulate de acestea, cu excepția:

- criteriul de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea în categoria IMM-urilor (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii), a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv
- criteriul de eligibilitate a solicitantului privind înregistrarea profitului net sau din exploatare, care se referă doar la anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare sau anul 2019
- criteriul de eligibilitate a proiectului referitor la valoarea minimă a finanțării nerambursabile solicitate, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

Pentru obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Solicitantul eligibil, în sensul acestui ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1.1. Domeniul de activitate în care se realizează investiția

PR Centru finanțează investiții numai în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN), așa cum sunt enumerate în Anexa 3 la Ghidul solicitantului și numai dacă solicitantul activează sau dorește să se extindă spre unul din domeniile de specializare inteligentă identificate în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027.

ATENȚIE! Este necesar să se realizeze o corelare între codul / codurile CAEN vizate prin proiect și sectorul economic în care va fi activă investiția susținută prin proiect.

Solicitantul trebuie să demonstreze prin Planul de afaceri că activitatea dezvoltată / extinsă / nou înființată se încadrează în lanțul valoric al unuia din cele 9 sectoare de excelență identificate prin Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027, detaliind aspectele următoare, în funcție de context:

- Piața sectorială actuală pe care activează (furnizori, clienți, produse, ponderi în cifra de afaceri)
- Piața sectorială vizată (produse noi, volume mărite, potențiali clienți)

- **Ponderea minimă în piața sectorială vizată trebuie monitorizată pe parcursul perioadei de durabilitate.**

- a. Solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, înscris în obiectul de activitate încă de la data lansării apelului de proiecte (conform certificatului constatator ORC), indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- b. Solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de investiție, autorizat, încă de la data lansării apelului de proiecte, la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului. Domeniul de activitate (clasa CAEN) în care se va realiza investiția/proiectul trebuie declarat și autorizat distinct la locul de implementare a proiectului

În funcție de specificul activității vizate, este acceptabilă autorizarea la terți.

Excepție de la regula de mai sus: în cazul în care cererea de finanțare presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația unică) să înregistreze cel mai devreme până la prima plată a ajutorului regional pentru investiții acordat, dar fără a depăși data finalizării implementării proiectului, locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN vizată de investiție, la locul de implementare.

Condiția a. de mai sus rămâne aplicabilă.

34

- c. Investiția propusă prin proiect poate să vizeze mai multe clase CAEN, în măsura în care acestea formează, împreună, un flux de producție unitar

5.1.1.2. Solicitantul a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral, nu a avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare și în anul fiscal anterior și a înregistrat profit net sau profit din exploatare (>0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare sau în anul 2019

O întreprindere care depune cererea de finanțare în cursul anului 2023, trebuie să fi fost înființată cel mai târziu la 3 ianuarie 2022 (prima zi lucrătoare din anul 2022) și să fi înregistrat profit net sau profit din exploatare la 31 decembrie 2022 sau la 31 decembrie 2019.

Criteriile privind durata de activitate și profitului net sau din exploatare se referă la întreaga activitate a solicitantului (indiferent de domeniul de activitate vizat de investiție). Datele privind profitul net sau din exploatare sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare (2022) sau din anul 2019, depuse / înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului de Finanțe.

5.1.1.3.

a) Solicitantul a înregistrat un număr mediu de salariați de cel puțin 3, în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare sau

b) Solicitantul are cel puțin 3 salariați cu normă întreagă pe perioadă nedeterminată, la data depunerii cererii de finanțare

Dacă criteriul 5.1.1.3. a) este îndeplinit, atunci criteriul 5.1.1.3. b) nu se aplică. În această situație, devin obligatorii:

- Păstrarea numărului mediu de salariați cel puțin la nivelul înregistrat în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare (condiție de eligibilitate aplicabilă pe tot parcursul perioadei de evaluare, selecție, contractare, implementare și monitorizare (3 ani după finalizarea proiectului).
- Atingerea țintei stabilite pentru creșterea numărului mediu de salariați, dacă proiectul prevede și este punctat suplimentar (la evaluarea tehnică și financiară) pentru creșterea numărului mediu de salariați, precum și menținerea acesteia inclusiv pe perioada în care trebuie menținut caracterul durabil al investiției (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare sau în termenul prevăzut de ajutorul de stat, oricare intervine ultimul)

Dacă criteriul 5.1.1.3.a) nu este îndeplinit, atunci solicitantul trebuie să îndeplinească criteriul 5.1.1.3.b). În această situație, devin obligatorii:

- Păstrarea a cel puțin 3 salariați cu normă întreagă pe perioadă nedeterminată (condiție de eligibilitate aplicabilă pe tot parcursul perioadei de evaluare, selecție, contractare, implementare și monitorizare (3 ani după finalizarea proiectului)
- Atingerea țintei stabilite pentru creșterea numărului mediu de salariați, dacă proiectul prevede și este punctat suplimentar (la evaluarea tehnică și financiară) pentru creșterea numărului mediu de salariați, precum și menținerea acesteia inclusiv pe perioada în care trebuie menținut caracterul durabil al investiției monitorizare (3 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare sau în termenul prevăzut de ajutorul de stat, oricare intervine ultimul)

Dacă solicitantul îndeplinește ambele criterii (5.1.1.3.a și 5.1.1.3.b), atunci acestuia îi revin doar obligațiile aplicabile criteriului 5.1.1.3.a).

Punctarea suplimentară a proiectului, în cadrul evaluării tehnice și financiare, se face doar în legătură cu indicatorul de proiect referitor la numărul mediu de salariați (nu la numărul de salariați cu normă întreagă), conform detaliilor de la punctul 3.8 din prezentul Ghid, referitoare la indicatorul RCR 01.

Respectarea condițiilor de mai sus poate face obiectul verificării de către AM PR Centru, oricând pe perioada de aplicabilitate a acestora.

Condiția referitoare la păstrarea numărului mediu de salariați cel puțin la nivelul înregistrat în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare, poate fi considerată respectată, în cadrul etapei contractuale, prin verificarea:

- fie a numărului mediu anual de salariați înregistrat în exercițiul/ exercițiile financiar(e) încheiat(e), aferent(e) procesului de evaluare, selecție și contractare

- fie a numărului mediu de salariați, calculat pe bază lunară, pentru perioada aferentă procesului de evaluare, selecție și contractare (i.e. de la data depunerii cererii de finanțare, până la demararea etapei contractuale).

5.1.1.4. Solicitantul, precum și reprezentanții legali ai acestuia, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere prezentate mai jos începând cu data depunerii cererii de finanțare

Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza *Declarația unică*, în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal, NU trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul finanțării din cadrul acestei Priorități.

Solicitantul sau reprezentantul său legal nu se află într-una din situațiile de mai jos începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:

- se află în stare de faliment/ insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- Este subiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a organelor competente privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă;
- Este în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, și anume:
  - se aplică doar dacă întreprinderea are, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare, în cazul unei societăți cu răspundere limitată, atunci când mai mult de jumătate din capitalul social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un quantum cumulat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris;
  - se aplică doar dacă întreprinderea are, la data declarației, cel puțin 3 ani de la înființare, în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru datoriile societății, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu, astfel cum reiese din contabilitatea societății, a dispărut din cauza pierderilor acumulate;
  - atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi;

- atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.
- a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- nu desfășoară activități cu produse cu caracter erotic sau obscen, cu jocuri de noroc, precum și cele care contravin ordinii publice și/sau prevederilor legale în vigoare;
- nu se află în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:
  - nu este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
  - nu este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
  - nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale și
  - nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.
- îndeplinesc orice alte condiții/cerințe specifice, care nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat, care rezultă din dispozițiile legale aplicabile și ghidul solicitantului.

Solicitantul se regăsește în următoarele situații:

- în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
  - i. recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.

- ii. a contestat în instanță notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și, prin decizie a instanțelor de judecată, acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.

Situațiile de la punctele i. și ii. de mai sus nu se aplică contractelor de finanțare pentru care s-a acordat ajutor de stat/de minimis; în acest caz, deciziile de recuperare a ajutoarelor de stat trebuie să fie executate și creanțele recuperate integral.

- și-a achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.
- deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului;
- se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- se află în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- reprezentantul legal a fost condamnat printr-o hotărâre cu valoare de res judicata pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale comunităților europene.

Ajutorul regional nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul. Această prevedere se aplică la nivel de "grup".

5.1.1.5. Solicitantul deține drepturi asupra imobilului (clădire și/sau teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare

Pentru investițiile care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune asupra unui bun aparținând proprietății publice;
- drept de suprafață asupra terenului pe care urmează a se edifica o construcție obiect al proiectului.

Pentru investițiile care nu includ lucrări de construcție ce sunt supuse autorizării, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):

- drept de proprietate privată;
- drept de concesiune;
- drept de suprafață asupra terenului pe care este edificată o construcție ;
- drept de uzufruct;
- drept de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locățiune;

(Pentru proiectele care vizează lucrări de construire pentru care este necesară obținerea Autorizației de construire) Imobilul ce face obiectul proiectului (terenul și /sau clădirea) îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții (solicitantul va completa în acest sens Anexa 2 – Declarație unică):

- Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:
- nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.
- nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
- este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului solicitantului care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (spre ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM în cadrul etapelor de evaluare și contractare. Garanțiile reale asupra imobilelor (e.g. ipoteca) sunt considerate, în accepțiunea AM, incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Centru. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare

Documentele care acoperă dreptul solicitantului asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cererea de finanțare și anexele sale (localizare/poziționare/suprafață).

Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (teren și/sau clădiri) în care activele achiziționate prin proiect, precum utilaje, linii de producție etc., sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. În cazul acelor domenii de activitate ce implică utilizarea echipamentelor, utilajelor în locuri diferite, precum activitatea de construcții și altele asemenea, spațiul destinat implementării proiectului va fi considerat spațiul în care

echipamentele, utilajele sunt depozitate, garate. Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele.

Durata drepturilor conferite trebuie să vizeze inclusiv perioada de durabilitate a proiectului.

Notă: Imobil este definit conform Legii nr 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

5.1.1.6. Solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021⁷,

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 3 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- să nu înceteze sau delocalizeze activitatea productivă în afara regiunii de dezvoltare regională în cadrul căruia a fost prevăzută inițial implementarea proiectului
- să nu realizeze o modificare asupra calității și dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

40

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

5.1.1.7. (doar pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții care se supun autorizării) Imobilul ce face obiectul proiectului (terenul și /sau clădirea) îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții (solicitantul va completa în acest sens Anexa 2– Declarație unică):

Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:

- nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.

⁷ Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

- nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
- este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului

Solicitantul va informa în termen de 5 zile Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

5.1.1.8. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:

- contribuția proprie de cel puțin 25% din costurile eligibile, din resurse proprii sau printr-o finanțare externă, sub o formă care nu implică finanțare publică (surse proprii, credite bancare care nu implică sprijin public, aport al acționarilor, alții decât organisme ale statului, sau alte surse private), declarată în secțiunea aferentă din Cererea de Finanțare;
- finanțarea tuturor costurilor, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile, din fondurile Uniunii
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora, pe toată perioada de durabilitate a contractului de finanțare (respectiv 3 ani de la efectuarea plății finale).
- sunt direct responsabili de pregătirea, realizarea și managementul proiectului, nu acționează ca intermediar pentru proiectul propus a fi finanțat și sunt responsabile pentru asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului;

Solicitantul va anexa în acest sens, pe lângă Declarația Unică, și Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (la momentul contractării), inclusiv asigurarea cheltuielilor de operare și mentenanță.

În cadrul etapei contractuale, solicitantul va prezenta dovada capacității financiare (extras de cont bancar, dovada unei linii/contract de credit emise de o instituție de credit).

Dovada capacității financiare trebuie să acopere cel puțin valoarea contribuției proprii la costurile eligibile și neeligibile, mai puțin TVA aferent proiectului.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitantul este societate înregistrată, cel mai devreme până la momentul plății ajutorului în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza Legii 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare, care se încadrează în categoria microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici sau mijlocii.

Locul de implementare a proiectului trebuie să fie situat în localități din Regiunea Centru, România, situate în mediul urban sau rural în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, iar în cazul microîntreprinderilor în mediul urban.

În conformitate cu Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică, în funcție de numărul mediu anual de salariați și de cifra de afaceri anuală netă sau de activele totale pe care le dețin, în următoarele categorii:

- microîntreprinderi - au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei
- întreprinderi mici - au între 10 și mai puțin de 50 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mijlocii - au între 50 și mai puțin de 250 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Se recomandă o atenție sporită în aplicarea corectă a prevederilor Legii 346/2004, cu modificările ulterioare, în special în ceea ce privește identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă. Încadrarea datelor solicitantului (a numărului mediu anual de salariați și a cifrei de afaceri anuale nete/activelor totale) în pragurile prevăzute pentru categoria IMM-urilor se verifică abia după luarea în calcul a datelor aferente tuturor întreprinderilor partenere și legate cu întreprinderea solicitantă, identificate conform legii (a se vedea și Anexa 1 la Regulamentul 651 / 2014⁸, precum și Manualul utilizatorului pentru definiția IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană, versiunea 2019⁹)

Anexa 8a "Încadrarea în categoriile IMM" la prezentul ghid prezintă detalii suplimentare în acest sens.

Solicitantul de finanțare va transmite Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM (din care să reiasă încadrarea în categoria microîntreprinderilor/întreprinderilor mici/întreprinderilor mijlocii).

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor / întreprinderilor mici / mijlocii, atât la data solicitării finanțării (i.e. data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare).

În cazul în care, între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului, solicitantul își schimbă categoria de IMM, eligibilitatea proiectului se menține, însă intensitatea ajutorului de stat solicitat sau acordat se modifică pentru a corespunde intensității aplicabile categoriei de IMM din care face parte la data evaluării, respectiv, a acordării.

⁸ Disponibil la <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02014R0651-20230525>

⁹ Disponibil la http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2020/11/sme_definition_user_guide_ro.pdf

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților (conform Art. 6 alin (1) din Legea 346/2004).

La data acordării finanțării (i.e. data semnării contractului de finanțare), datele utilizate pentru calculul numărului mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent semnării contractului de finanțare.

În sensul acestui apel, "întreprinderea din mediul urban și / sau rural" se referă la întreprinderea care propune o investiție (într-unul din domeniile eligibile în acest apel) în mediul urban sau rural, indiferent de localizarea sediului social al acesteia.

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele sau alte unități fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

5.1.3. Categorii de parteneri eligibili

Nu este cazul.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu este cazul.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

43

Obiectivele priorității 1, acțiunea 1 sunt prevăzute în secțiunea 2.2 a prezentului ghid specific, vizând o economie regională sustenabilă prin investiții care conduc la modernizare industrială, avans tehnologic și creștere a nivelului de competitivitate al IMM-urilor regionale. Investițiile vor include și transfer de cunoaștere care se realizează odată cu transferul de tehnologie, prin activități de instruire specifică a angajaților.

Activitățile care vor fi propuse prin proiect trebuie să conducă la realizarea obiectivelor priorității 1, acțiunea 4, intervenția 1.

5.2.2. Activități eligibile

Activitățile propuse în proiect (investiția) trebuie să vizeze domeniul/domeniile de activitate eligibil/e al solicitantului, ce face obiectul proiectului.

O investiție poate viza una sau mai multe clase (coduri) CAEN, în condițiile în care acestea sunt aferente aceleiași activități/aceluiași flux de producție.

Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

Investiția vizată trebuie să fie realizată pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Centru.

Regiunea Centru este formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

I. Activități aferente activității de bază

A. Tipuri de investiții eligibile prin ajutor de stat regional

Proiectul propus în cererea de finanțare trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, o investiție inițială în active corporale (construire / extindere / dotare cu active corporale). Este opțională includerea, în proiect, a investițiilor în active necorporale.

Categorii de investiții eligibile, finanțabile prin ajutor de stat regional:

- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, inclusiv tehnologii inovative, și investiții în spațiile de producție/prestare servicii aferente, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice ale IMM-urilor;
- investiții în noi tehnologii precum IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, micro/nanoelectronică, nanotehnologii, fonică, materialele avansate, biotehnologia industrială și tehnologiile de fabricare avansate, etc;
- investiții în noi tehnologii în scopul îmbunătățirii serviciilor;
- investiții în tehnici avansate de producție, investiții în achiziționarea unor brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, sau soluții tehnice ne-brevetate și valorificarea rezultatelor cercetării;
- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/extinderea/modernizarea spațiilor de producție/prestare servicii aferente, care să deservească inclusiv valorificarea rezultatelor din activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare/transfer tehnologic de către IMM-uri. Se vor avea în vedere inclusiv investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială pentru sectoarele de specializare inteligentă, design industrial, inclusiv inovare bazată pe design, customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă).

Investițiile finanțabile prin ajutor de stat regional sunt eligibile doar dacă constituie o investiție inițială, în sensul normelor ajutorului de stat regional, detaliate în cadrul secțiunii 3.13 Reguli privind ajutorul de stat.

ATENȚIE: Nu sunt eligibile proiectele pentru care sunt îndeplinite cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) obiectul proiectului constă exclusiv în realizarea de lucrări de construcție;
- b) obiectul proiectului vizează doar investiții în active necorporale;
- c) proiectul include doar investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri;
- d) proiectul vizează doar cheltuieli eligibile finanțate prin componenta de minimis

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente investiției inițiale propuse prin proiect și sunt necesare și intrinsec legate de realizarea respectivei investiții inițiale.

Nu sunt eligibile proiectele care constau exclusiv din realizarea de lucrări de construcție care nu se supun autorizării, conform legii!

În cadrul acestui apel se poate finanța achiziția de active corporale și necorporale care se referă la investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri, cum ar fi, spre exemplu:

- crearea și realizarea de produse a căror durabilitate, posibilități de reparare, de reutilizare, de modernizare și reciclare, sunt crescute
- proiectarea și realizarea de produse sustenabile care sunt obținute cu un consum mai redus de energie, cu o durată de viață mai îndelungată, care pot fi reparate și care generează mai puține deșeuri;
- investiții în capacități menite să asigure recuperarea produselor în vederea reutilizării, reparării și remanufacturării.
- utilizarea în cadrul întreprinderii a surplusurilor sau materialelor secundare rezultate din ciclul operațional sau recuperarea și redirectionarea acestora pentru reutilizare către alte întreprinderi
- adoptarea tehnologiilor ecologice și integrarea acestora în procesul de producție coroborată cu implementarea unui sistem de management ecologic în oricare etapa din fluxul tehnologic și în procesul de aprovizionare cu materii prime și materiale
- investiții pentru reducerea, prevenirea, pregătirea în vederea reutilizării, valorificarea materială și reciclarea deșeurilor generate de beneficiar;
- investiții care îmbunătățesc utilizarea eficientă a resurselor prin oricare dintre metodele următoare:
  - o reducere netă a resurselor consumate pentru a obține același volum al producției;
  - înlocuirea materiilor prime principale cu materii prime secundare (reutilizate sau reciclate) sau cu materii prime secundare recuperate
  - înlocuirea materiilor prime din surse fosile cu biomaterii prime;
- achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare. Surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; energia geotermală.
- creșterea “conținutului de materiale reciclate” din produsul finit, asigurând în același timp performanța și siguranța acestuia, inclusiv prin implementarea sau îmbunătățirea sistemului de reciclare selectivă
- instalarea de echipamente pentru digitalizarea managementului și controlului în materie de mediu și energie ale clădirii, în special pentru a spori gradul de pregătire pentru soluții inteligente, inclusiv cablajul intern pasiv sau cablajul structurat pentru rețelele de date și partea auxiliară a rețelei pasive de pe proprietatea căreia îi aparține clădirea, dar excluzând cablajul pentru rețelele de date din afara proprietății;
- adoptarea tehnologiilor care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv pentru producerea de energie cu emisii reduse de dioxid de carbon sau de combustibili sintetici pe bază de energie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.
- digitalizarea informațiilor referitoare la produse prin introducerea pașapoartelor sau etichetelor digitale care ar putea furniza informații cu privire la originea, compoziția produsului din care să rezulte conținutul de materiale reciclate, posibilitățile de reparare

și demontare ale acestuia, precum și cu privire la cum va fi eliminat în momentul scoaterii sale din uz – posibilitatea de reciclare.

ATENȚIE! Nu sunt eligibile proiectele care includ doar investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri

Pentru codurile CAEN 5510, 5520, 5530 și 5590 sunt eligibile doar activitățile care NU se referă nemijlocit la cazare sau facilități de servirea mesei și băuturilor.

B. Investiții finanțabile prin ajutor de minimis:

- Instruirea angajaților - vizează angajați ai IMM-urilor beneficiare de finanțare care finalizează programe de formare și dobândesc certificat de atestare a competențelor profesionale pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat. Astfel, prin dobândirea competențelor ce fac obiectul programului de formare, participanții contribuie la realizarea obiectivului specific al programului, la obiectivele afacerii și implicit a proiectului de finanțare.

Tipurile de abilități ce pot fi vizate, fără a include o listă exhaustivă:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus, în legătură cu specializarea inteligentă, tranziția industrială, antreprenoriatul și adaptarea întreprinderilor la schimbare

Programele de instruire pot viza doar **persoane care au statut de angajat al IMM-ului** care beneficiază de sprijin pentru instruire, **la data derulării programului de instruire**. De asemenea, în cazul proiectelor respective, activitatea de instruire nu constituie un proiect de sine stătător, ci este inclusă într-un proiect de investiții și este în strânsă relație cu scopul proiectului de investiție din care face parte.

Documentele suport care vor fi verificate de AM și vor fi prezentate de beneficiari în etapa de implementare pentru a dovedi numărul de angajați care au participat la formare și au primit un certificat, tipul și durata programului de formare sunt:

- **Notă referitoare la setul de competențe profesionale** necesare și relevante în raport cu investiția realizată prin proiect, care vor dobândite de angajați în urma participării la formare
- **Certificat de absolvire emis de furnizorul de formare profesională**
Certificatul de absolvire este însoțit de o anexă în care sunt precizate competențele dobândite prin programul de formare (conform unui sistem de evaluare a competențelor

dobândite) și durata programului de formare (minim 12 ore). Solicitantul se va asigura că programul de formare poate avea recunoaștere națională/ internațională prin autorizarea cursului sau poate avea doar recunoașterea furnizorului de formare și a beneficiarului formării. Certificatul trebuie să dovedească faptul că formarea a avut loc în perioada de implementare a proiectului.

- **Documente care dovedesc statutul de angajat eligibil al participantului la programul de formare la data formării, și anume, extras Revisal.**

Controlul respectării obligațiilor contractuale se va efectua de către structurile specializate ale Autorității de Management (Departamentul Monitorizare Proiecte și Departamentul Verificare Autorizare Proiecte).

Beneficiarii trebuie să arhiveze toate documentele legate de implementarea proiectului, inclusiv rezultatele, în conformitate cu contractul de finanțare semnat cu Autoritatea de Management. Arhivele vor fi disponibile, în cazul în care vor fi solicitate, pentru eventuale controale tematice ale finanțatorului sau ale altor organe de control și / sau audit, naționale și / sau europene prevăzute de lege.

Colectarea și stocarea datelor se va face prin sistemul de management al informației MySMIS2021/SMIS2021+.

Compartimentele Autorității de Management vor accesa prin aplicațiile sistemului MySMIS2021/SMIS2021+, vor verifica și prelucra datele și documentele încărcate de beneficiari. Datele colectate în cursul verificărilor vor fi încărcate în sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, unde vor fi stocate și accesibile pentru prelucrări în scopuri legate de managementul programului.

Toate datele vor fi prelucrate cu respectarea prevederilor în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal conform politicii și procedurilor Autorității de Management.

II. Activități conexe activității de bază

Investiții finanțabile prin ajutor de minimis

- Servicii de consultanță
- Servicii de proiectare și asistență tehnică
- Certificarea produselor, serviciilor, proceselor, sistemelor de management
- Activități de cooperare teritorială
- Activitățile de publicitate și informare aferente proiectului
- Audit financiar extern al proiectului

Nu sunt eligibile proiectele care includ doar investiții finanțabile prin ajutor de minimis.

Valoarea eligibilă aferentă componentei finanțabile prin ajutor de minimis nu poate depăși 20% din valoarea eligibilă totală a investiției.

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate (i.e. a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de bunuri) înainte de depunerea cererii de finanțare.

5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/12.04.2023, activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifica de către autoritatea de management, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul I; activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip soft, cooperare;
- nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul II; activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, certificarea produselor, serviciilor, proceselor, sistemelor de management, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip soft, cooperare;
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Activitățile de bază, în funcție de tipurile de investiție, în cadrul Priorității 1, O.S. 1.3 și O.S. 1.4, sunt, în principal, activitățile finanțate prin ajutor regional, conform punctului 5.2.2, respectiv:

- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, inclusiv tehnologii inovative, și investiții în spațiile de producție/prestare servicii aferente, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice ale IMM-urilor;
- investiții în noi tehnologii;
- investiții în tehnici avansate de producție
- investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială
- investiții în achiziționarea unor brevete, licențe sau soluții tehnice ne-brevetate și valorificarea rezultatelor cercetării;
- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/modernizarea spațiilor de producție/prestare servicii aferente, care să deservească inclusiv valorificarea rezultatelor din activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare/transfer tehnologic de către IMM-uri.
- achiziția de active corporale și necorporale care se referă la investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri

Sunt incluse în categoria de activități de bază și activitățile de instruire a angajaților, finanțate prin ajutorul de minimis.

5.2.4. Activități neeligibile

Nu sunt eligibile proiectele pentru care sunt îndeplinite cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) obiectul proiectului constă exclusiv în realizarea de lucrări de construcție;
- b) obiectul proiectului vizează doar investiții în active necorporale;
- c) proiectul include doar investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri;
- d) proiectul vizează doar cheltuieli eligibile finanțate prin componenta de minimis

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate (i.e. a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de bunuri) înainte de depunerea cererii de finanțare.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul UE 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE, Euratom) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018, privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Regulamentul (UE) 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis
- Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul

european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare

- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- să fie suportată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare și cu respectarea regulilor privind ajutorul de stat/minimis. Sunt eligibile cheltuielile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare doar în ce privește cheltuielile de consultanță și de proiectare pentru pregătirea proiectului, finanțabile prin ajutor de minimis.
- să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c), dacă este cazul, din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale (Legea nr. 227/2015) sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației UE și legislației naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 1060/2021

NOTĂ! Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Lista cheltuielilor eligibile cuprinde următoarele categorii de cheltuieli:

CAP. 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului – finanțabile prin ajutor de stat regional

1.1. Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri / drumuri / alei / parcuri / drenuri / rigole / canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică, lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, de exemplu: plantare de copaci, reamenajare spații verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

CAP. 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții – finanțabile prin ajutor de stat regional

Se includ cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, alte utilități. care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție.

CAP. 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică – finanțabile prin ajutor de minimis

3.1. Studii

Se cuprind cheltuielile pentru studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție; raport privind impactul asupra mediului; studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției precum studii privind amprenta de mediu a produsului sau organizației cu scopul de a sprijini ecologizarea lanțului de aprovizionare, reducerea costurilor și identificarea acțiunilor pentru obținerea unei circularități mai ridicate.

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații

Se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism,
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare,
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze, alimentare cu agent termic, energie electrică, telefonie,
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;

- întocmirea documentației cadastrale, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea imobilului în cartea funciară;
- obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- obținerea avizului de protecție civilă/PSI;
- certificarea sistemelor de management
- alte avize, acorduri și autorizații.

3.3. Proiectare și inginerie

Se includ cheltuielile efectuate pentru:

- elaborare documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției).
- pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor ca urmare a modernizărilor / reabilitărilor se includ cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic;

3.4. Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare, a planului de afaceri și anexelor acestora
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului,
- serviciile de consultanță la elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții publice.

52

3.5. Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistența tehnică din partea proiectantului (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului), pe perioada de execuție a lucrărilor pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții;
- dirigenție de șantier, asigurată de personal tehnic de specialitate, autorizat, conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

Pentru **proiectele care implică lucrări de construcții care se supun autorizării**, cheltuielile detaliate în cadrul capitolului 3 sunt eligibile în limita a **7% din valoarea eligibilă a investiției de bază**.

Pentru **proiectele care nu implică lucrări de construcții care se supun autorizării**, cheltuielile detaliate în cadrul capitolului 3 sunt eligibile în limita a **5% din valoarea eligibilă a investiției de bază**.

CAP. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază – finanțabile prin ajutor de stat regional

4.1 Lucrările de construcții și instalații

Se cuprind cheltuieli aferente activităților de construire/ extindere / modernizare a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale întreprinderii, respectiv cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze

naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului, conform cu descrierea activităților eligibile și a celorlalte condiții de eligibilitate prezentate la secțiunea 5.2 din prezentul ghid.

4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Se includ cheltuieli precum cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, în măsura acestea sunt aferente unor utilaje, echipamente achiziționate în cadrul proiectului ce beneficiază de ajutor de stat.

4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Se includ cheltuieli precum: cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice și a celor incluse în instalațiile funcționale, achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului, sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare; surse regenerabile (alternative) de energie: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice); energia eoliană; hidroenergia; energia geotermală.

4.4 Dotări (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale fără montaj, dotări)

Se includ cheltuieli cu achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în Subgrupa 2.1. „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)”, Subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”, Clasa 2.3.6. „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”, sau Grupa 3 „Mobilier, aparatura birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale” din Hotărârea Guvernului nr. 139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare, cheltuieli cu achiziționarea de instalații/echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului, sisteme care utilizează surse regenerabile/alternative de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare;

ATENȚIE!

Limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului prevăzută pentru sistemele care utilizează surse regenerabile/alternative de energie pentru eficientizarea activităților pentru care se solicită finanțare are în vedere valoarea cumulată a cheltuielilor incluse la capitolul 4.3 și 4.4.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar.

Cheltuielile cu lucrări de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente investiției inițiale propuse prin proiect și reprezintă doar maxim 10% din costurile eligibile ale investiției de bază, respectiv cap. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază.

Activele trebuie să fie noi. Nu se acceptă finanțarea achizițiilor de active second-hand!

4.5 Active necorporale

Se includ cheltuieli cu achiziționarea de brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, cheltuieli cu realizarea instrumentelor de comercializare on-line. Valoarea eligibilă a activelor necorporale nu poate depăși 15% din valoarea eligibilă a activelor corporale ce fac obiectul proiectului. Activele necorporale trebuie să îndeplinească inclusiv următoarele condiții cumulative:

- trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
- trebuie să fie amortizabile;
- trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul (beneficiarul ajutorului)
- trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care primește ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum trei ani de la data efectuării plății finale în cadrul proiectului.

Suma cheltuielilor prevăzute la capitolul 1 și subcapitolul 4.1 de mai sus nu poate depăși 50% din valoarea Capitolului 4 Cheltuieli pentru investiția de bază.

CAP. 5 Alte cheltuieli (aferele proiectelor cu lucrări) – finanțabile prin ajutor de stat regional

5.1. Organizare de șantier

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu, cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială", cheltuielile aferente construcțiilor provizorii pentru protecția civilă.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru:

- obținerea autorizației de construire/ desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier;
- taxe de amplasament, închirieri semne de circulație,
- întreruperea temporară a rețelilor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale,
- contractele de asistență cu poliția rutieră,
- contractele temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unitățile de salubritate,
- taxă depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public,
- închirieri de vestiare/barăci/containere/ grupuri sanitare,
- cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții, operațiuni care constituie

obligația executanților, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. “Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială”.

- costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului

5.2. Comisioane, cote și taxe

Se cuprind, după caz:

- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată
- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC, în aplicarea prevederilor Legii nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor
- taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/desființare.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la subcapitolul 4.1 din bugetul proiectului.

CAP. 6 Cheltuielile de informare și publicitate – finanțabile prin ajutor de minimis

6.1 Cheltuieli cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile MIV PR Centru 2021-2027 publicat pe site-ul www.adrcentru.ro și secțiunea 3.21 din prezentul Ghid

Plafon de cheltuială maximă – 7500 lei (fără TVA)

CAP. 7 Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern – finanțabile prin ajutor de minimis

În cazul în care beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
- efectuate și plătite de beneficiar;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare ofertate (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate)

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifica potențiala dubla finanțare a unei cheltuieli.

Sunt eligibile în limita a 5000 lei / trimestru (fără TVA) aferente activităților ce pot fi auditate în trimestrul respectiv.

CAP. 8. Cheltuieli de instruire și cooperare teritorială – finanțabile prin ajutor de minimis

Sprijină atingerea obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii. Acest capitol cuprinde:

8.1 Cheltuieli de instruire a personalului: tipurile de abilități includ următoarele:

- Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
- Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
- Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru start-up-uri, precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
- Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
- Alte abilități în afara celor descrise mai sus

Valoarea investițiilor în instruirea angajaților poate fi maxim 25% din investiția în echipamente, conform cap.4, punctele 4.3 - Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj și 4.4, - Dotări din cuprinsul prezentei secțiuni, în limita plafonului de minimis, dar nu mai mult de 100.000 lei.

56

8.2 Cheltuieli specifice privind activități transnaționale de cooperare, integrare în rețele și schimburi de bune practici referitoare la procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri (doar pentru proiectele care prevăd investiții de acest tip)

- Cheltuieli de deplasare
- Cheltuieli de cazare
- Diurnă
- Cheltuieli cu taxe de participare
- Cheltuieli cu achiziția de expertiză specializată
- Cheltuieli de organizare de evenimente

Acțiunile de cooperare finanțate în cadrul acestui apel trebuie să reprezinte acțiuni concrete de cooperare, fiind excluse activitățile care implică doar participarea la evenimente de tipul târguri sau expoziții.

Atenție!

Decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale.

5.3.3. Categori de cheltuieli neeligibile

În cadrul prezentului apel nu sunt eligibile următoarele categorii de cheltuieli:

- cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă

- achiziționarea de terenuri și imobile
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile și valoarea TVA deductibilă aferentă cheltuielilor eligibile
- achiziția de echipamente și dotări second-hand
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, cu excepția Clasei 2.3.6. ”Utilaje și instalații de transportat și ridicat”
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuieli destinate relocării
- dotări din categoria obiectelor de inventar
- cheltuielile privind costurile operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect
- cheltuielile privind costuri administrative
- cheltuielile de personal, cu excepția celor prevăzute în mod expres în cadrul costului unitar privind instruirea personalului
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rată și dobânzi aferente creditelor
- contribuția în natură
- cheltuielile cu amortizarea
- cheltuielile cu leasingul
- cheltuieli angajate de către beneficiar și plătite înainte de data de 01.01.2021
- cheltuielile aferente demarării investițiilor înainte de depunerea cererii de finanțare
- cheltuieli care nu respectă pragurile stabilite prin prezentul ghid
- cheltuieli efectuate peste plafoanele stabilite prin prezentul ghid
- cheltuieli aferente operațiunilor finalizate fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul programului, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente.
- alte cheltuieli excluse de la finanțare prin prezentul ghid al solicitantului, în aplicarea prevederilor HG 873/2022, art. 2 alin. (1) lit. f), corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor:
  - i. cheltuieli aferente modernizării, extinderii, dotării și intervențiilor de orice tip asupra capacităților de cazare în cadrul structurilor de cazare turistică de orice tip
  - ii. cheltuieli aferente înființării de noi structuri de cazare turistică de orice tip
  - iii. cheltuieli cu elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a proiectului tehnic
  - iv. cheltuielile efectuate înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția celor aferente Capitolului 3 ”Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică” de mai sus.

Cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Nu este cazul.

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Nu este cazul

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

- Valoarea minimă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: **250.000 euro**
- Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: **1.500.000 euro**

Aceste valori cuprind atât finanțarea acordată sub formă de ajutor de stat cât și finanțarea acordată sub formă de ajutor de minimis.

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile după cum urmează:

- Pentru cheltuielile eligibile finanțate prin ajutor de stat regional

	Intensitatea maximă a ajutorului de stat (%)					
Tip IMM	Alba	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu
Micro / Mică	70	60	60	60	70	60
Mijlocie	60	50	50	50	60	50

Pentru cheltuielile eligibile finanțate prin ajutor de minimis, în cadrul acestui apel de proiecte intensitatea ajutorului de minimis este de 100%.

5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, coroborat cu prevederile art. 63 din Regulamentul 1060/2021 una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la suportarea și plata cheltuielilor, în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021

și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilită prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, în cazul proiectelor fără lucrări de construcții, și 36 de luni, în cazul proiectelor cu lucrări de construcții.

Perioada inițială de implementare a proiectului de după semnarea contractului poate fi extinsă, fără însă a depăși perioada maximă de 24 și, respectiv, 36 de luni, dar nu mai târziu de 31.12.2029.

Extinderea perioadei de implementare poate fi realizată doar pentru motive întemeiate. Sunt excluse din categoria motivelor întemeiate imposibilitatea sau întârzieri în asigurarea necesarului de finanțare a contribuției proprii.

Implementarea efectivă a proiectului, ceea ce înseamnă demararea activităților principale ale investiției susținute (ex. lansarea procedurilor de achiziție pentru echipamente și / sau construcții, obținerea autorizației de construire), trebuie să înceapă în maxim 3 luni de la data semnării contractului de finanțare, sub sancțiunea rezilierii.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

5.7.1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 1, O.S. 1.3 și 1.4, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.1

Activitățile propuse trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 1, O.S. 1.3 și 1.4, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.1, conform prevederilor din secțiunea 5.2 de mai sus.

5.7.2. Proiectul cuprinde o investiție inițială în active corporale (construire / extindere / dotare cu active corporale) finanțabile prin ajutor de stat regional

Pentru investițiile finanțate prin ajutor de stat regional, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 cu modificările și completările ulterioare, proiectul trebuie să respecte condițiile cu privire la investiția inițială.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.13 și 5.2 din prezentul ghid.

5.7.3. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale finanțării nerambursabile după cum urmează

Valoarea minimă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 250.000 euro

Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate: 1.500.000 euro

Aceste valori cuprind atât finanțarea acordată sub formă de ajutor de stat cât și finanțarea acordată sub formă de ajutor de minimis.

Contribuția proprie a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului este în conformitate cu regulile privind ajutorul de stat regional și de minimis aplicabile.

Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de stat regional, contribuția proprie a solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile trebuie să fie în concordanță cu intensitățile maxime ale ajutorului de stat regional (a se vedea și secțiunea 3.13. "Reguli privind ajutorul de stat"). Procentele

minime ale contribuției solicitantului diferă în funcție de locul de implementare a proiectului și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor mici și mijlocii). Pentru componenta finanțabilă prin ajutor de minimis, contribuția PR Centru este de maximum 100%, ținând cont totodată de plafonul de minimis aplicabil (a se vedea și secțiunea 3.13. "Reguli privind ajutorul de stat").

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a finanțării nerambursabile se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna august 2023 1 euro= 4,9308 lei.

5.7.4. (pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării) Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare pentru aceleași cheltuieli

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

Perioada de 5 ani se calculează de la data finalizării implementării proiectului anterior. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Realizarea unor lucrări de extindere a unui spațiu de producție a cărui construire a beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare se consideră a respecta această condiție de eligibilitate.

5.7.5. Perioada de implementare a activităților proiectului după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, în cazul proiectelor fără lucrări de construcții, și 36 de luni, în cazul proiectelor cu lucrări de construcții.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, coroborat cu prevederile art. 63 din Regulamentul 1060/2021 una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la suportarea și plata cheltuielilor, în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilită prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare după semnarea contractului de finanțare nu poate să depășească 24 de luni, în cazul proiectelor fără lucrări de construcții, și 36 de luni, în cazul proiectelor cu lucrări de construcții.

Perioada inițială de implementare a proiectului de după semnarea contractului poate fi extinsă, fără însă a depăși perioada maximă de 24 și, respectiv, 36 de luni, dar nu mai târziu de 31.12.2029.

Extinderea perioadei de implementare poate fi realizată doar pentru motive întemeiate. Sunt excluse din categoria motivelor întemeiate imposibilitatea sau întârzieri în asigurarea necesarului de finanțare a contribuției proprii.

Implementarea efectivă a proiectului, ceea ce înseamnă demararea activităților principale ale investiției susținute (ex. lansarea procedurilor de achiziție pentru echipamente și/sau construcții, obținerea autorizației de construire), trebuie să înceapă în maxim 3 luni de la data semnării contractului de finanțare, sub sancțiunea rezilierii.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

5.7.6. Locul de implementare a proiectului

Locul de implementare a proiectului trebuie să fie situat în localități din Regiunea Centru, România, în mediul urban sau rural, în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, și în mediul urban, în cazul microîntreprinderilor.

La data lansării apelului de proiecte, solicitantul trebuie să aibă deja locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar (punct de lucru), conform certificatului constatator ORC.

Excepție de la regula de mai sus: în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația unică) să înregistreze cel mai devreme până la prima plată a ajutorului regional pentru investiții acordat, dar fără a depăși data finalizării implementării proiectului, locul de implementare ca punct de lucru.

5.7.7. În ceea ce privește investițiile finanțabile prin ajutor de minimis, sunt respectate prevederile privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013

Pentru investițiile finanțate prin ajutor de minimis, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1407/2013, proiectul trebuie să respecte condițiile cu privire la plafonul de minimis aplicabil și cumulul ajutoarelor de minimis.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

5.7.8. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în ghidul solicitantului;
- nu face parte din activitățile conexe implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;

- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

5.7.9. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și Țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

5.7.10. Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate inclusiv condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile¹⁰ și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)¹¹.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și punctate în etapa de evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

62

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19. din prezentul ghid.

5.7.11. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17. și 3.18. din prezentul ghid.

¹⁰ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

¹¹ <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

5.7.12. Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17. din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – Anexa 14 Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și ȋntinelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 14.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective. Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. Declarația unică

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

2. Situațiile financiare anuale ale solicitantului (aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților), aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
- Contul de profit și pierdere (Formular 20)
- Datele informative (Formular 30)

În cazul în care solicitatul nu a înregistrat profit net sau din exploatare în anul anterior însă a înregistrat profit net sau din exploatare în anul 2019, pentru verificarea acestui criteriu de eligibilitate solicitantul va depune și situațiile financiare aferente anului 2019.

Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, se va atașa inclusiv dovada depunerii.

Se vor atașa, dacă este cazul, situațiile financiare aferente anului 2019, inclusiv dovada depunerii acestora la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

3. Declarație privind nedeductibilitatea TVA

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 9)

4. Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare selecție și contractare.

Se va utiliza modelul de declarație anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 10)

5. Devizul general pentru proiectele care includ execuția de lucrări de construcții, în conformitate cu legislația în vigoare (indiferent dacă lucrările incluse în proiect se supun sau nu autorizării)

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării, să fie asumat de elaborator și să fie semnat și de reprezentantul legal. A se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

66

Devizul general nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

6. Planul de afaceri (model recomandat în Anexa 6 la prezentul ghid), inclusiv Macheta – Analiza și previziunea financiară (model standard în Anexa 7 la prezentul ghid) completate

Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a Planului de afaceri și a machetei financiare va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare. Lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.

7. Adresa Primăriei care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect nu se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor (Dacă este cazul, pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții care nu se supun autorizării)

8. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, care se supun autorizării) Certificatul de urbanism în termen de valabilitate, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire aferente investiției propuse

Respectarea condiției privind termenul de valabilitate a certificatului de urbanism nu mai este obligatorie dacă solicitantul prezintă și autorizația de construire în termen de valabilitate, la depunerea cererii de finanțare.

9. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții ce se supun autorizării) **Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului**, în conformitate cu Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Transmiterea *Deciziei etapei de evaluare inițială* nu este acceptabilă.

10. Centralizator privind rezonabilitatea costurilor

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi 3 oferte de preț echipamente/lucrări, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

11. Certificatul de înregistrare în scopuri de TVA (dacă este cazul)

12. **Notă prin care se definește setul de competențe profesionale** necesare și relevante în raport cu investiția realizată prin proiect, care vor fi dobândite de angajați în urma participării la formare

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- o Formularul cererii de finanțare.
- o Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare a reprezentantului legal al solicitantului. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate.

Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnico-economică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

EXCEPȚIE! În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna formularul cererii de finanțare și va transmite cererea prin sistem. Toate declarațiile date în nume propriu, aferente cererii de finanțare trebuie să fie întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de către

reprezentantul legal (cetățean străin nerezident) și apoi, în vederea încărcării în MySMIS, să fie semnate inclusiv de persoana împuternicită (doar aceasta putându-se identifica electronic în aplicație).

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului, după caz:

- act constitutiv,
- contract de societate,
- statut, în formă consolidată (care cuprinde toate modificările efectuate de la înființarea solicitantului, până la depunerea cererii de finanțare).

Informațiile din documentele statutare trebuie să corespundă cu informațiile ce reies din Certificatul constatator ORC.

2. Certificatul constatator în formă extinsă, emis de Oficiul Registrului Comerțului, cu cel mult 30 de zile înainte de depunere

3. Actul de identificare a reprezentantului legal al solicitantului

Se va transmite o copie după actul de identificare a reprezentantului legal al solicitantului.

4. Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul).

Persoana împuternicită nu poate semna cererea de finanțare la depunerea în MySMIS, după cum nici declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al solicitantului. Dacă reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, sunt aplicabile precizările de mai sus. În acest caz, la cererea de finanțare se va anexa împuternicirea expresă, precum și declarațiile în nume propriu ale acestuia solicitate prin prezentul ghid, completate și semnate de către reprezentantul legal străin nerezident.

5. Documentele care dovedesc dreptul solicitantului asupra imobilului (teren și/sau clădiri), începând cu data depunerii cererii de finanțare, după caz:

- Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune sau dreptul de suprafață
  - Documentul care atestă dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de concesiune etc.)
  - extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea, emise cu maximum 30 de zile înaintea transmiterii
  - tabel centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente
  - plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale
  - Plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant
- Pentru investiții care includ exclusiv dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, dreptul de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locățiune:

- Documentul care atestă dreptul solicitantului asupra imobilului (ex. contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de concesiune, contract de comodat etc.)

Documentele care atestă dreptul solicitantului asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cererea de finanțare și anexele sale (localizare/poziționare/suprafață).

- 6. Certificatele de atestare fiscală**, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

In situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

- 7. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

- 8. Hotărâre de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect**

- 9. Plan de amplasare a echipamentelor/utilajelor achiziționate prin proiect.**

Acest document poate fi elaborat de solicitant

- 10. Plan de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului**, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

- 11. Cele mai recente situații financiare anuale ale solicitantului**, dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare

- 12. (Dacă se aplică criteriul de eligibilitate a solicitantului nr. 5.1.1.3.b din prezentul ghid)**

Extras din Registrul general de evidență a salariaților, listat cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de depunere.

- 13. Declarația privind încadrarea în categoria IMM** și, dacă este cazul, Calculul pentru ȋntreprinderi partenere sau legate.

- 14. Cele mai recente situații financiare anuale ale entităților identificate ca ȋntreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul**, conform Declarației privind încadrarea în categoria IMM, depuse/ȋnregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului de Finanțe:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)

- Contul de profit și pierdere (Formular 20)

15. Dovada capacității financiare: extras de cont bancar (curent, de depozit), linie/contract de credit emise de o instituție de credit.

16. Documente contabile care atestă separarea evidenței activităților sau distincția între costuri, în cazul întreprinderilor care desfășoară activitatea de transport rutier de mărfuri sau care desfășoară activități și în alte domenii (clase CAEN) excluse din aria de aplicare a Schemei de ajutor de stat și de minimis aplicabile acestui apel, pentru care se aplică plafonul de 200.000 euro (dacă este cazul).

17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind ajutoarele de stat și de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani fiscali consecutivi (ultimii 2 ani fiscali înainte de data depunerii cererii de finanțare și anul curent depunerii cererii de finanțare) – Anexa 11.

18. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

Netransmiterea, în etapa de contractare, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM PR Centru, conduce la respingerea cererii de finanțare.

Solicitantul va avea în vedere faptul că trebuie să se încadreze în categoria IMM, atât la data solicitării finanțării (data depunerii cererii de finanțare), cât și la data acordării finanțării (data semnării contractului de finanțare). În acest sens, la data acordării finanțării (semnării contractului de finanțare), solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere, cuprinzând cel puțin următoarele:

- solicitantul își menține încadrarea în categoria de întreprindere eligibilă, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- solicitantul nu se încadrează în categoria întreprinderilor în dificultate, în conformitate cu prevederile ghidului specific aplicabil apelului de proiecte
- ajutoarele de stat/de minimis primite în ultimii 3 ani fiscali, inclusiv cele primite/ solicitate în perioada scursă de la depunerea cererii de finanțare până la data semnării contractului de finanțare, la nivelul întreprinderii unice
- solicitantul respecta la data semnării contractului de finanțare regulile de cumul din cadrul schemelor de ajutor de stat/minimis aplicabile în cadrul apelului de proiecte, precum și celelalte criterii de eligibilitate

În cazul în care, oricând până la data acordării finanțării, solicitantul se reîncadrează într-o altă categorie de întreprindere, acesta are obligația informării corespunzătoare a AM PR Centru.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice, în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM PR Centru nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni. Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

72

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management, în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului. În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului este un cetățean străin nerezident, acesta va împuternici expres o persoană pentru transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS. Persoana împuternicită va semna și va transmite cererea de finanțare prin sistem. La cererea de finanțare se vor anexa și declarațiile în nume propriu, solicitate prin prezentul ghid, completate și semnate de către reprezentantul legal (cetățean străin nerezident). Toate declarațiile date în nume propriu, întocmite și semnate electronic (prin aplicarea unei semnături electronice vizibile) de

către reprezentantul legal trebuie să fie apoi semnate inclusiv de persoana împuternicită, în vederea încărcării în MySMIS (în situația în care doar aceasta din urmă se poate identifica electronic în aplicație).

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului i se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul care, în etapa de contractare, până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora. Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în termen de maxim 20 de zile lucrătoare, calculat de la data demarării ETF, respectiv de la data semnării declarațiilor de imparțialitate și

confidențialitate de către membrii comisiei, în caz contrar proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit.

Neatașarea la data depunerii cererii de finanțare a Planului de afaceri și a machetei financiare va conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, lipsa acestor documente nu poate face obiectul unei solicitări de clarificări.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (daca e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

74

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului, după cum urmează:

I. Contribuția proiectului la realizarea obiectivului priorității de investiție

Se acordă punctaje pentru proiectele care implică investiții în procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor, caracterul inovativ al investiției propuse, investiții în instruirea angajaților, investiții în tehnici avansate de manufacturare, tehnologii IT&C pentru producție și servicii, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, linii pilot, testare prototipuri, precum și desfășurarea de activități transnaționale de cooperare, integrare în rețele și schimburi de bune practici referitoare la procese de producție ecologice și utilizarea eficientă a resurselor în IMM-uri, creșterea numărului mediu de salariați ca urmare a realizării investiției și păstrarea acestor locuri de muncă pe toată perioada de durabilitate de 3 ani a proiectului și rata de creștere a cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal următor anului în care se finalizează investiția

II. Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului

În cadrul acestui criteriu, sunt punctate calitatea planului de afaceri și a proiecțiilor financiare, analiza pieței și strategia de marketing, creșterea prognozată a productivității și fluxurile de numerar. Suplimentar, este examinată și rata internă de rentabilitate prognozată a investiției.

III. Capacitatea financiară și operațională a solicitantului

Prioritizarea se face pe baza ratei solvabilității generale a întreprinderii, a ratei rentabilității financiare (date istorice, din anul anterior depunerii cererii de finanțare), precum și pe baza ponderii contribuției proprii în cifra de afaceri. De asemenea, se examinează capacitatea operațională a solicitantului pe baza strategiei de implementare a proiectului și pe baza capacității de a asigura menținerea, întreținerea, funcționarea și exploatarea investiției.

IV. Contribuția proiectului la aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, accesibilitatea și nediscriminarea

Criteriul operaționalizează dimensiunile de durabilitate, sustenabilitate și de impact în societate și examinează prezența măsurilor de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice precum și de măsuri de asigurare a egalității de șanse și tratament, măsuri de atenuare la schimbările climatice și de integrare a principiului DNSH.

V. Contribuția la concentrarea strategică a investițiilor

Prin acest criteriu se prioritizează investițiile care se aliniază mai puternic cu RIS 3 Centru (dincolo de sectoare / arii), ating temele prioritare din Strategia privind Tranziția Industrială în România și fac parte din lațurile valorice strategice europene.

Din totalul de 21 de subcriterii de evaluare tehnică și financiară, 16 subcriterii sunt digitalizate. Punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

ATENȚIE! Toate criteriile de selecție vor face obiectul reverificării de către evaluatorii independenți în etapa de evaluare tehnică și financiară, punctajele acordate de solicitant putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare. **În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 50 puncte.**

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 50 puncte sau a fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) sunt considerate respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Pragul de excelență reprezintă etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare.

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de excelență este de **minim 80 puncte**. Proiectele care au obținut acest prag și care se încadrează în alocarea financiară vor intra direct în etapa de contractare, în ordinea depunerii cererilor de finanțare.

Pentru cererile de finanțare, care au obținut punctaj sub pragul de excelență, respectiv mai puțin de 80 de puncte, și respectă pragul de calitate, respectiv 50 puncte, etapa de contractare este demarată ulterior finalizării procesului de soluționare a contestațiilor, în baza rezultatelor finale, respectiv a punctajelor finale și cu încadrarea în bugetul disponibil și în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea apelului de proiecte, se va face în funcție de data și ora depunerii acestora.

Dacă alocarea apelului de proiecte se epuizează pe parcursul procesului de evaluare și selecție, înainte de închiderea apelului de proiecte, proiectele care nu se încadrează în alocare vor fi incluse pe o listă de rezervă a apelului de proiecte. În cazul în care ulterior închiderii apelului de proiecte, se identifică sau se disponibilizează fonduri suplimentare, proiectele din lista de rezervă vor fi incluse în procesul de evaluare și selecție, în ordinea depunerii.

Prin excepție, mecanismul descris mai sus nu se aplică în cazul în care apelul este deja închis, iar valoarea solicitată cumulată a tuturor proiectelor depuse nu acoperă alocarea financiară disponibilă. În acest caz, va putea fi demarată etapa de contractare pentru toate proiectele care întrunesc punctajul de calitate necesar pentru a fi acceptate, fără a mai aplica mecanismul descris mai sus, nemaexistând în acest caz premisele competiționale în cadrul apelului.

Proiectele declarate acceptate, respectiv cele care au obținut punctajul de calitate și care nu se încadrează în alocarea financiară disponibilă se vor include în lista de rezervă a apelului.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse în această etapă procedurală nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AMPR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+/ e-mail (în cazul în care sistemul informatic nu este funcțional), .

Contestația se formulează în scris, va fi însoțită de către reprezentantul legal/împuternicit (în cazul reprezentanților legali cetățeni străini nerezidenți) și va cuprinde:

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS

- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului
- Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare în cazul în care reprezentantului legal al solicitantului este cetățean străin nerezident

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal/ împuternicit (în condițiile menționate anterior). Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AMPR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AMPR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.

77

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AMPOR Centru.

În situația în care comisia căreia i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 zile calendaristice în care se poate emite o decizie asupra contestației, contestatarul va fi notificat asupra noului termen de soluționare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusa la AMPR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AMPR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismului de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.

78

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR Centru va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulativ 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în

conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În cazul acestui apel de proiecte, vizita la fața locului se va realiza în etapa de contractare, pentru un eșantion de cel puțin 10% din proiectele pentru care se demarează etapa de contractare. La această vizită va participa un expert din partea AM PR, vizita având drept scop verificarea măsurii în care spațiul destinat implementării proiectului este adecvat realizării investiției propuse în cererea de finanțare. Din partea solicitantului, la vizita la fața locului va participa reprezentantul legal al solicitantului/împuternicit al acestuia.

Vizita în teren se va realiza în termenul de 15 zile lucrătoare aferent solicitărilor de clarificări în caz contrar proiectul fiind exclus din procesul de contractare.

Nu se va prelua niciun document la etapa de vizită la fața locului, iar cu ocazia acesteia nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, achiziției utilajelor și realizării tuturor activităților, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 14 a prezentului ghid.

80

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management și reprezentantul legal al beneficiarului.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul de 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentatul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștință și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încăleștate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.

10.ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 / 46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro, utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul Țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care în însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investiției și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-

implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către autoritatea de management și, în situația nerealizării acestora, autoritatea de management adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și măsuri de monitorizare consolidate, așa cum sunt acestea incluse în prezentul ghid, și care au în vedere următoarele aspecte:

- vizite de monitorizare
- întâlniri pentru discutarea unor probleme punctuale cu beneficiarii și sprijinirea în identificarea soluțiilor posibile
- analiza informațiilor rezultate din rapoartele de progres și documentele justificative atașate pentru identificarea și preîntâmpinarea problemelor ce ar putea să apară în implementarea proiectelor
- analiza justificărilor beneficiarilor în cazul ȋntârzierilor sau nerealizării indicatorilor de etapă și stabilirea unor noi termene, precum și a posibilelor măsuri de remediere

Ȋn termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul ȋncărcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost ȋncărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl ȋnsoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenȋionări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice ȋnainte termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la

respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare consolidate pe care le poate aplica autoritatea de management nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererilor de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului de finanțare de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute în contractul de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe www.regiocentru.ro, precum și în Contractul de finanțare.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar, în cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare

clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi întocmit de solicitant și va fi depus în etapa de contractare, reprezentând o anexa a contractului de finanțare. În întocmirea acestui document, solicitantul va avea în vedere informațiile cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua o vizită la fața locului la momentul rambursării a 50% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare și o vizită la cererea de rambursare finală, cu excepția proiectelor pentru care obiectivul este dotarea cu echipamente, caz în care se va efectua doar o vizită la cererea de rambursare finală.

În cazul proiectelor care au de transmis o singură cerere de rambursare, aceasta va fi verificată și la fața locului.

De asemenea, proiectele care, conform graficului, au de transmis maximum două cereri de rambursare, verificarea la fața locului va fi efectuată la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze și alte vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, dacă este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabililor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării;
- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare;

Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AMPR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AMPR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPR se va asigura că va realiza toate demersurile necesare pentru respectarea principiilor aplicabile în procesul de selecție a tuturor proiectelor depuse în cadrul apelului.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AMPR poate emite unul sau mai multe corrigendum-uri de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, în cadrul cărora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPR poate emite clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia.

În funcție de modificările intervenite, AMPR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

90

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14.ANEXE

- Anexa 1 - Instrucțiuni de completare a formularului cererii de finanțare
- Anexa 2 - Declarație Unică
- Anexa 3 - Coduri_CAEN
- Anexa 4 - Grila ETF
- Anexa 5 - Grila de verificare eligibilitate și contractare
- Anexa 6 - Plan de afaceri
- Anexa 7 - Macheta financiară
- Anexa 8 - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM
- Anexa 8a - Încadrarea în categoriile IMM
- Anexa 9 - Declarație privind eligibilitatea TVA
- Anexa 10 - Declarație conformitate documente încărcate în MySMIS
- Anexa 11 - Declarație privind ajutoarele de stat și minimis primite
- Anexa 12 - Model hotărâre AGA
- Anexa 13 - Tabel centralizator numere cadastrale
- Anexa 14 - Planul de monitorizare
- Anexa 15 - Contract de finanțare condiții generale și specifice